

เครื่องวางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
COMPONENT PLACER MACHINE

โดย
นายศุภกร สมัยทองเจริญ
นายสิทธิพงษ์ วงศ์น้ำคำ

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 46205
วัน, เดือน, ปี 2 1 ส.ค. 2546

.b.....
.i.....

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2544

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องวางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
COMPONENT PLACER MACHINE

โดย

นายสุภกร สมัยทองเจริญ 41014430

นายสิทธิพงษ์ วงศ์น้ำคำ 41014460

ปริญญานิพนธ์สำหรับปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์

คณะวิศวกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2544

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ 2544
ภาควิชา อีเล็กทรอนิกส์
คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง เครื่องวางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
(COMPONENT PLACER MACHINE)

ผู้จัดทำ

- นายสุภกร สมัยทองเจริญ เลขประจำตัว 41014430
- นายสิทธิพงษ์ วงศ์น้ำคำ เลขประจำตัว 41014460

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์พลศาสตร์ เลิศประเสริฐ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญาบัตรเรื่อง เครื่องวางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
COMPONENT PLACER MACHINE
จัดทำโดย นายศุภกร สมัยทองเจริญ เลขประจำตัว 41014430
นายสิทธิพงษ์ วงศ์น้ำคำ เลขประจำตัว 41014460
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์พลศาสตร์ เลิศประเสริฐ

โครงการนี้ได้รับการตรวจสอบแล้ว พร้อมทั้งจะทำการสอบได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องวางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

นายศุภกร สมัยทองเจริญ

นายสิทธิพงษ์ วงศ์น้ำคำ

อ.พลศาสตร์ เลิศประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษา

ปีการศึกษา 2544

บทคัดย่อ

โครงการนี้ได้ทำเครื่องต้นแบบของเครื่องวางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อศึกษาการทำงาน โดยนำ stepping motor มาใช้ในการขับเคลื่อนแกนทั้ง 3 เนื่องจาก stepping motor มีความแม่นยำสูง และสามารถควบคุมได้ง่าย โดยโปรแกรมผ่านทางไมโครคอนโทรลเลอร์ตระกูล MCS 51 ซึ่งสามารถปรับให้มีความละเอียดสูงถึง 0.1 มิลลิเมตรในพิคัดของการวางอุปกรณ์ ส่วนในการใช้งานได้ออกแบบให้สามารถวางอุปกรณ์ได้ในพื้นที่ขนาด 15×15 ตารางเซนติเมตร และยังสามารถ interface กับคอมพิวเตอร์ได้ด้วย โปรแกรม Visual Basic 6 ทางพอร์ตอนุกรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COMPONENT PLACER MACHINE

Supakorn Samaithongjareon

Sittipong Wongnumcum

Mr. Phollasat Leutphaseut(Advisor)

Educational Year 2001

ABSTRACT

This project presents a pre-model machine for placing component machine for the study and has development of the system. We chose to use stepping motor for movement in 3 axes because it highly accurate and could be controlled with MCS-51 microcontroller programing. We interfaced with computer by positioning the component with the number which will be input to software then the value of numbers from processing will be sent MCS-51. This is just a model using solenoid instead of the air vacuum.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	I
ABSTRACT	II
สารบัญ	III
สารบัญรูป	IV
สารบัญตาราง	VII
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 รายละเอียดโดยย่อของโครงการงาน	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการงาน	2
1.3 ประโยชน์หรือผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 ทฤษฎีเบื้องต้น	3
2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับมอเตอร์	3
2.2 หลักการทำงานของสเตปปีงมอเตอร์	5
2.2.1 คุณลักษณะทางสถิตย์ (Static Characteristics)	6
2.2.2 คุณลักษณะทางพลวัต (Dynamic Characteristics)	8
2.3 ประเภทของสเตปปีงมอเตอร์	10
2.3.1 สเตปปีงมอเตอร์แบบแม่เหล็กถาวร	10
2.3.2 สเตปปีงมอเตอร์แบบแปรค่าความต้านทานของสนามแม่เหล็กได้	11
2.3.3 สเตปปีงมอเตอร์แบบไฮบริดจ์	12
2.4 วงจรขับสำหรับสเตปปีงมอเตอร์	14
2.4.1 การใช้ตัวต้านทานต่ออนุกรมกับวงจรขับ	15
2.4.2 การใช้วงจรขับแบบใช้แรงดันไฟฟ้าสองระดับ	17
2.4.3 การใช้วงจรขับแบบชอปเปอร์	18
2.4.4 การใช้วงจรขับแบบบริดจ์	19
2.5 การกระตุ้นและการควบคุมการหมุนของสเตปปีงมอเตอร์	21
2.5.1 การกระตุ้นสเตปปีงมอเตอร์แบบเวฟ (Wave)	21
2.5.2 การกระตุ้นสเตปปีงมอเตอร์แบบสองเฟส	21
2.5.3 การกระตุ้นสเตปปีงมอเตอร์แบบครึ่งสเตป	22

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6 หลักการพื้นฐานของการส่ง รับค่าทางพอร์ตอนุกรม	23
2.6.1 การสื่อสารข้อมูลแบบอะซิงโครนัส	23
2.6.2 มาตรฐานพอร์ตอนุกรมแบบ RS 232	23
2.6.3 คอนเน็กเตอร์สำหรับพอร์ต RS-232 และการเชื่อมต่อ	24
บทที่ 3 การออกแบบและหลักการทำงาน	26
3.1 การออกแบบด้านโครงสร้าง	26
3.1.1 การเลือกวัสดุ	26
3.1.2 การออกแบบชิ้นงานส่วนต่างๆ ของเครื่อง	27
3.2 การออกแบบและหลักการทำงานของวงจรขับสเตปปีงมอเตอร์	28
3.3 การออกแบบส่วนรับค่าพิกัดของตัวอุปกรณ์ทางคอมพิวเตอร์	31
3.4 การเขียนโปรแกรมควบคุมการทำงานของสเตปปีงมอเตอร์	32
บทที่ 4 การเขียนโปรแกรม	37
บทที่ 5 ผลการทดลองและสรุปผลการทดลอง	63
กิตติกรรมประกาศ	67
บรรณานุกรม	68

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป

	หน้า
ภาพที่ 2.1 แสดงโครงสร้างพื้นฐานของมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรง	3
ภาพที่ 2.2 แสดงโครงสร้างพื้นฐานของมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับ	4
ภาพที่ 2.3 แสดงโครงสร้างพื้นฐานของมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับที่ตัวหมุนเป็นแม่เหล็กถาวร	4
ภาพที่ 2.4 แสดงการหมุนที่เป็นแบบสเตป	5
ภาพที่ 2.5 แสดงการหมุนที่เป็นแบบต่อเนื่อง	6
ภาพที่ 2.6 แสดงกราฟคุณลักษณะของแรงบิดต่อมุมสเตป	7
ภาพที่ 2.7 แสดงความสัมพันธ์คุณลักษณะแรงบิดต่อกระแส	8
ภาพที่ 2.8 แสดงกราฟคุณลักษณะพลวัตของสเตปป์มอเตอร์	9
ภาพที่ 2.9 แสดงโครงสร้างของสเตปป์มอเตอร์แบบแม่เหล็กถาวร 4 เฟส	10
ภาพที่ 2.10 แสดงโครงสร้างสเตปป์มอเตอร์แบบแปรค่าความต้านทานสนามแม่เหล็ก	11
ภาพที่ 2.11 แสดงตำแหน่งของสถานะที่สมดุลเมื่อเกิดการกระตุ้นที่เฟสใดเฟสหนึ่ง	12
ภาพที่ 2.12 แสดงหน้าตัดของมอเตอร์ 4 เฟส ที่มีฟัน โรเตอร์ 50 ซี่ มุมสเตป 1.8 °	12
ภาพที่ 2.13 แสดงโครงสร้างของสเตปป์มอเตอร์แบบไฮบริดจ์	13
ภาพที่ 2.14 แสดงภาพการวาง โรเตอร์ตามยาวเพื่อใช้สำหรับสร้างสนามแม่เหล็กขั้วเดียวกัน	13
ภาพที่ 2.15 แสดงหลักการทำงานของสเตปป์มอเตอร์แบบไฮบริดจ์	14
ภาพที่ 2.16 แสดงวงจรสมมูลย์ของสเตปป์มอเตอร์	14
ภาพที่ 2.17 แสดงการใช้ความต้านทานต่ออนุกรมกับขดลวดของสเตปป์มอเตอร์	15
ภาพที่ 2.18 แสดงวงจรขั้วกำลังซึ่งใช้ไดโอด-ความต้านทาน	16
ภาพที่ 2.19 แสดงผลการเพิ่มตัวเก็บประจุขนานกับความต้านทาน	16
ภาพที่ 2.20 แสดงวงจรขั้วสเตปป์มอเตอร์แบบแรงดันไฟฟ้าสองระดับ	17
ภาพที่ 2.21 แสดงวงจรขั้วแบบชอปเปอร์	18
ภาพที่ 2.22 แสดงวงจรขั้วแบบบริดจ์ที่ใช้ไดโอดเพื่อป้องกันขอดแหลม	19
ภาพที่ 2.23 แสดงรูปคลื่นแรงดันไฟฟ้าและกระแสของการขั้วสเตปป์มอเตอร์แบบสองภาวะ	20
ภาพที่ 2.24 แสดงวงจรขั้วแบบบริดจ์อีกแบบหนึ่งซึ่งให้แหล่งจ่ายไฟเดียว	20
ภาพที่ 2.25 แสดงคอนเน็คเตอร์อนุกรม 9 ขาและการต่ออุปกรณ์ภายนอกเข้ากับคอมพิวเตอร์	24
ภาพที่ 3.1 แสดงโครงสร้างโดยรวมของเครื่องวางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	26

ภาพที่ 3.2 แสดงชิ้นงานส่วนสำคัญต่าง ๆ ของเครื่อง	27
ภาพที่ 3.3 แสดงวงจรขับของสเตปป์มอเตอร์ของแกน X ขับเคลื่อน	29
ภาพที่ 3.4 แสดงวงจรขับสเตปป์มอเตอร์ของแกน Y และ Z เพียง 1 เฟส	30
ภาพที่ 3.5 แสดงวงจรขับกระแสของส่วนหัวคูด Solenoid	30
ภาพที่ 3.6 แสดงโปรแกรมที่ใช้รับค่าตำแหน่งทางคอมพิวเตอร์	31
ภาพที่ 3.7 แสดงบล็อกไดอะแกรมการควบคุมการทำงานของสเตปป์มอเตอร์ด้วย MCS 51	32
ภาพที่ 3.8 ผังแสดงกระบวนการทำงาน โดยรวมของขั้นตอนการวางในแต่ละตำแหน่ง	33
ภาพที่ 3.9 ผังแสดงกระบวนการเคลื่อนหัวคูดไปที่ตำแหน่งอุปกรณ์	34
ภาพที่ 3.10 ผังแสดงขั้นตอนการเคลื่อนแกน X และ Y ไปยังพิกัดที่ต้องการ	35
ภาพที่ 3.11 ผังแสดงขั้นตอนการเคลื่อนแกน Z ขึ้น-ลง	36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงขั้นตอนการกระตุ้นขดลวดแต่ละเฟสแบบเวฟ	22
ตารางที่ 2.2 แสดงขั้นตอนการกระตุ้นขดลวดแต่ละเฟสแบบสองเฟส	22
ตารางที่ 2.3 แสดงขั้นตอนการกระตุ้นขดลวดแต่ละเฟสแบบครึ่งสเตป	23
ตารางที่ 5.1 แสดงผลการทดลองการหาระยะทางต่อสเตปของมอเตอร์แกน X	63
ตารางที่ 5.1 แสดงผลการทดลองการหาระยะทางต่อสเตปของมอเตอร์แกน Y	64

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ปริญญาบัตรฉบับนี้ได้อธิบายถึงกระบวนการ และวิธีการในการออกแบบเครื่องต้นแบบของเครื่องวางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ที่ได้นำเอาสเตปปีงมอเตอร์ (Stepping Motor) มาใช้งานในด้านการขับเคลื่อนแกน X แกน Y และแกน Z ของเครื่อง รวมทั้งภาพแสดงประกอบเพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีเบื้องต้นที่มีความจำเป็น ภาพชิ้นงานของส่วนต่าง ๆ ของเครื่องที่ใช้ประกอบกันขึ้นมาเป็นเครื่อง วงจรขับสเตปปีงมอเตอร์ และบล็อกไดอะแกรมที่แสดงการเชื่อมโยงระหว่างตัวเครื่องกับไมโครคอนโทรลเลอร์ ไมโครคอนโทรลเลอร์กับคอมพิวเตอร์และรวมทั้งผลการทดสอบการศึกษาการทำงานของเครื่องนี้ โดยเนื้อหาของรายงานได้มีการแบ่งออกเป็นบทต่างๆ รายละเอียดของรายงานแต่ละบทมีดังนี้

บทที่ 2 ทฤษฎี จะกล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและหลักการพื้นฐานของมอเตอร์ประเภทต่าง ๆ รวมทั้งสเตปปีงมอเตอร์เป็นสำคัญ โดยมีการอธิบายถึงส่วนของวงจรขับแบบต่าง ๆ การควบคุมและการกระตุ้นการทำงานของสเตปปีงมอเตอร์ เป็นต้น

บทที่ 3 การออกแบบ จะกล่าวถึงขั้นตอนในการออกแบบส่วนต่างๆของเครื่อง ซึ่งจะแบ่งออกเป็นทางด้านโครงสร้าง และทางด้านโปรแกรม

บทที่ 4 การเขียนโปรแกรม จะกล่าวถึงส่วนของโปรแกรมทั้งหมดที่ใช้ในการควบคุมการขับเคลื่อนของทั้ง 3 แกนรวมทั้งส่วนที่ใช้ในการติดต่อกับคอมพิวเตอร์ด้วย

บทที่ 5 ผลการทดสอบเครื่องและสรุปผล จะกล่าวถึงการทดสอบการทำงานความเที่ยงตรงและแม่นยำของเครื่อง

1.1 รายละเอียดโดยย่อของโครงการ

ในการสร้างเครื่องต้นแบบของเครื่องวางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์นั้นเริ่มจากการศึกษาทางด้านโครงสร้างของเครื่อง โดยเทียบแนวทางกับเครื่องพอร์เตอร์ในตอนแรก เมื่อเกิดความเข้าใจ และได้แนวความคิดเกี่ยวกับตัวโครงสร้างของเครื่องแล้วก็จะทำการคำนวณขนาดที่เหมาะสมและออกแบบทีละชิ้นส่วนอย่างละเอียด และทำการสร้างชิ้นงานแต่ละชิ้นขึ้นมาประกอบกันจนได้ส่วนโครงสร้างตามที่ต้องการมา จากนั้นก็ส่วนของมอเตอร์เริ่มจากการเลือกสเตปปีงมอเตอร์ที่สามารถขับตัวโครงสร้างที่ได้ทำการสร้างไว้แล้วได้ แล้วออกแบบวงจรขับสเตปปีงมอเตอร์และส่วนที่ควบคุมด้วยไมโครคอนโทรลเลอร์ จากนั้นทำการเขียนโปรแกรมควบคุมกระบวนการวางอุปกรณ์รวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งโปรแกรมที่ส่วนที่ใช้ติดต่อกับคอมพิวเตอร์ เมื่อได้ส่วนต่าง ๆ ข้างต้นมาแล้วก็จะทำการเขียนโปรแกรมทางส่วนคอมพิวเตอร์ด้วย Visual Basic 6 ในการส่งค่าของพิกัดที่จะวางอุปกรณ์ทางพอร์ตอนุกรม จากนั้นทำการทดสอบคุณสมบัติความเที่ยงตรง และความแม่นยำของเครื่องโดยมีการกำหนดพื้นที่การทำงานและลักษณะของตัวอุปกรณ์ไว้ดังนี้ คือ มีพื้นที่การทำงานอยู่ที่ 15×15 ตารางเซนติเมตร และขนาดของตัวอุปกรณ์ที่จะวางมีปริมาตร $3 \times 5 \times 1$ ลูกบาศก์มิลลิเมตร

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

วัตถุประสงค์ของโครงการนี้ คือ การสร้างเครื่องต้นแบบของเครื่องวางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษาการทำงาน โดยใช้สเตปปีงมอเตอร์ที่สามารถเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ได้เพื่อที่จะสามารถทำงานร่วมกับโปรแกรมอื่น ๆ ได้โดยง่าย

1.3 ประโยชน์หรือผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ

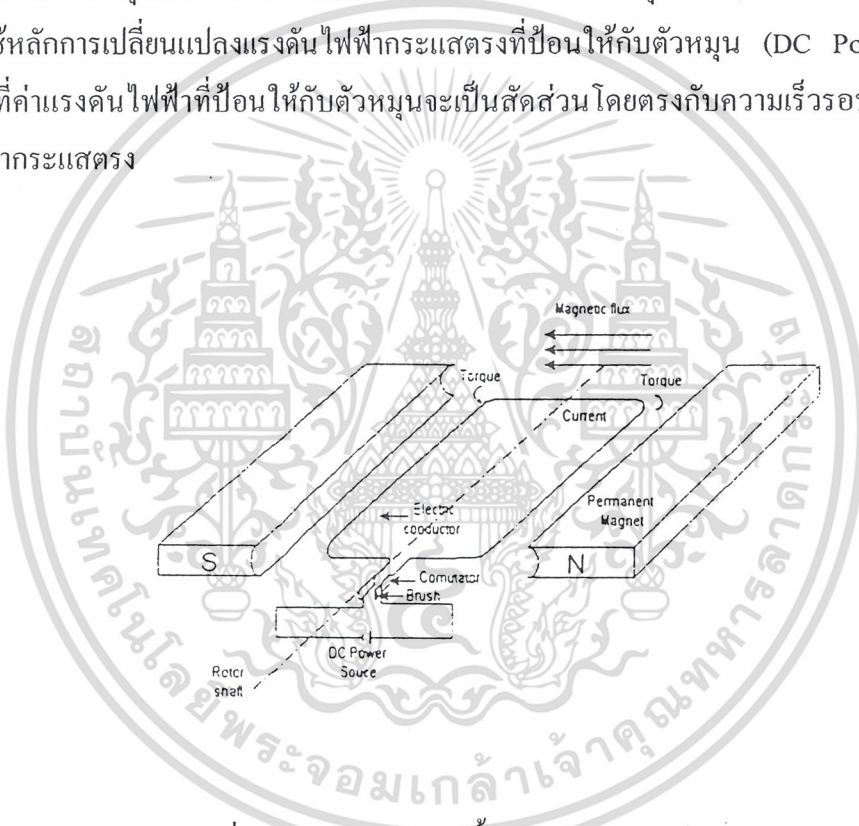
ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องของสเตปปีงมอเตอร์อย่างถ่องแท้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานทางด้านอื่น ๆ ได้ และจากแนวความคิดที่จะได้จากเรื่องโครงสร้าง เรื่องสเตปปีงมอเตอร์ และทางด้านโปรแกรมอาจจะนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการทำเครื่องวางที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นสามารถพัฒนาเครื่องให้สามารถวางได้ละเอียดแม่นยำโดยอาจจะไม่ต้องใช้กล้องจับภาพ หรือวางได้เร็วขึ้น และยังอาจจะสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้เป็นเครื่องประเภทอื่น ๆ ได้ เพราะในแกน Z สามารถเปลี่ยนได้ เช่น เครื่องเจาะ เป็นต้น

บทที่ 2

ทฤษฎีเบื้องต้น

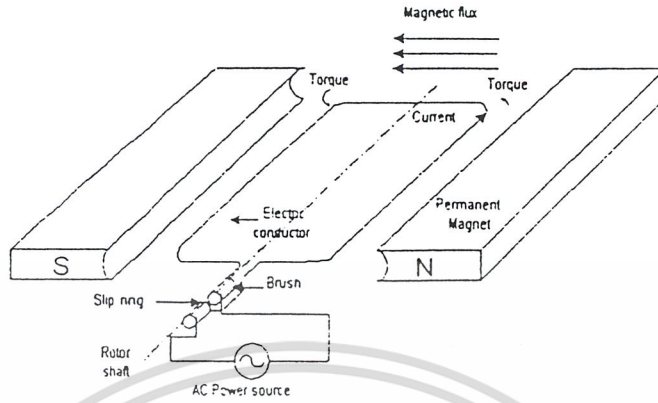
2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับมอเตอร์

มอเตอร์ไฟฟ้าแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ มอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรงและมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับ ดังที่แสดงในภาพที่ 2.1 เป็นภาพโครงสร้างพื้นฐานของมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรงซึ่งในการหมุนและการเปลี่ยนแปลงความเร็วรอบในการหมุนของมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรงจะใช้หลักการเปลี่ยนแปลงแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงที่ป้อนให้กับตัวหมุน (DC Power Source) โดยที่ค่าแรงดันไฟฟ้าที่ป้อนให้กับตัวหมุนจะเป็นสัดส่วนโดยตรงกับความเร็วรอบของมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรง

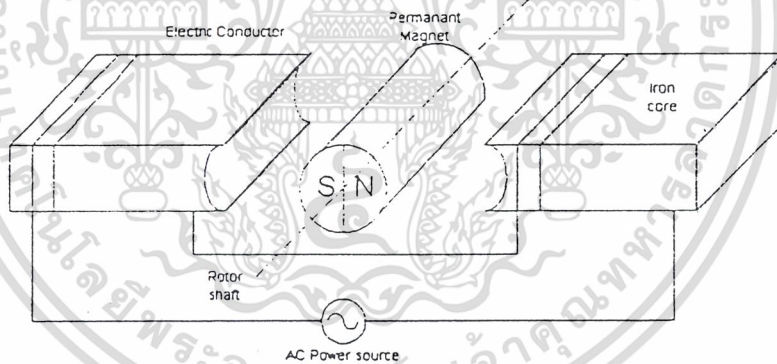

ภาพที่ 2.1 แสดง โครงสร้างพื้นฐานของมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรง

ภาพที่ 2.2 และ ภาพที่ 2.3 แสดง โครงสร้างพื้นฐานของมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับ การเปลี่ยนแปลงความเร็วรอบในการหมุนของมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับนั้นจะใช้หลักการเปลี่ยนแปลงความถี่ของแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับที่ป้อนให้กับมอเตอร์ (AC Power Source) ค่าความเร็วรอบของมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับจะเป็นสัดส่วนโดยตรงกับความถี่ที่ป้อน โดยในภาพที่ 2.2 จะแสดงให้เห็นถึงตัวหมุนที่เป็นลวดตัวนำ ส่วนภาพที่ 2.3 จะแสดงลักษณะของตัวหมุนที่เป็นแม่เหล็กถาวร

ภาพที่ 2.2 แสดงโครงสร้างพื้นฐานของมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับ

ภาพที่ 2.3 แสดง โครงสร้างพื้นฐานของมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับที่ตัวหมุนเป็นแม่เหล็กถาวร

มอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรงแบบไม่มีแปรงถ่านนั้นจะอาศัยโครงสร้างของมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับตามภาพที่ 2.3 โดยใช้วงจรจับควบคุมการจ่ายกระแสไฟฟ้าให้กับขดลวดตัวนำในการสร้างสนามแม่เหล็กไฟฟ้าให้สอดคล้องกับการหมุนของตัวหมุนที่เป็นแม่เหล็กถาวร

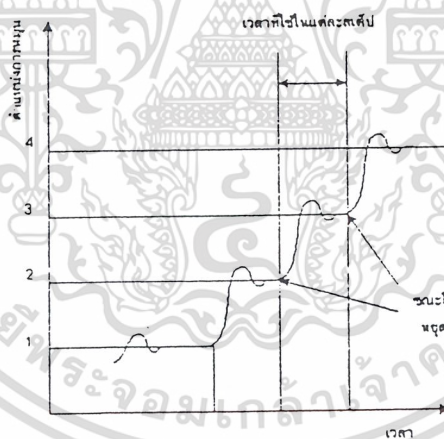
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในปริณญาณิพนธ์นี้ได้มีการนำสเตปป์มอเตอร์มาใช้งานในด้านการขับเคลื่อนแกนของเครื่องต้นแบบ ดังนั้นเพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับสเตปป์มอเตอร์ เนื้อหาที่จะกล่าวถึงในหัวข้อต่อไปจึงเป็นเรื่องของหลักการทำงานของสเตปป์มอเตอร์

2.2 หลักการทำงานของสเตปป์มอเตอร์

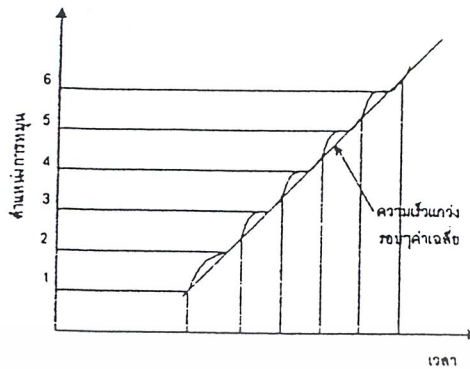
สเตปป์มอเตอร์เป็นมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับชนิดหนึ่ง que เปลี่ยนสัญญาณดิจิทัลเป็นการเคลื่อนที่ทางกล จึงเหมาะสำหรับการเชื่อมต่อกับอุปกรณ์ทางดิจิทัลหรือคอมพิวเตอร์ การทำงานของสเตปป์มอเตอร์ในลำดับที่ถูกต้องด้วยวงจรจัดลำดับลอจิกและกระแสที่เพียงพอด้วยวงจรขับซึ่งจะกล่าวโดยละเอียดในหัวข้อต่อไป

การทำงานของสเตปป์มอเตอร์ตามอัตราเร็วของแต่ละสเตปป์จะแบ่งออกเป็น 2 โหมดการทำงาน คือ โหมดของการหมุนเป็นสเตปป์ (Discrete Mode) และโหมดของการหมุนแบบต่อเนื่อง (Slewing Mode)

ภาพที่ 2.4 แสดงการหมุนที่เป็นแบบสเตปป์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.5 แสดงการหมุนที่เป็นแบบต่อเนื่อง

จากภาพที่ 2.4 แสดงลักษณะการหมุนแบบสลับซึ่งมีเวลาหยุดนิ่งก่อนที่จะเปลี่ยนไปเป็นสลับถัดไป ดังนั้นหากมีการเพิ่มอัตราเร็วในแต่ละสลับให้เร็วขึ้นโดยเป็นไปอย่างต่อเนื่อง การหมุนของสลับปีงมอเตอร์ก็จะเป็นแบบต่อเนื่องดังในภาพที่ 2.5 ในการนำสลับปีงมอเตอร์ไปใช้งานไม่ว่าจะเป็น โหมคการทำงานแบบใดหรือจะเป็นสลับปีงมอเตอร์แบบไหน ควรจะมีการศึกษาถึงคุณลักษณะต่างๆของสลับปีงมอเตอร์ เช่น แรงบิด การตอบสนองต่อความถี่สูงสุด และความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงของค่าแรงบิดกับค่าของกระแส ทั้งนี้เพื่อให้สามารถควบคุมการทำงานของสลับปีงมอเตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้สามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.2.1 คุณลักษณะทางสถิตย (Static Characteristics)

คุณลักษณะทางสถิตย หมายถึง คุณลักษณะในสถานะที่มอเตอร์หยุดนิ่งไม่มีการเคลื่อนไหวซึ่งตำแหน่งที่มีความสมดุลของการหมุนมากที่สุดก็คือ ตำแหน่งที่ซี่ฟันของโรเตอร์และซี่ฟันของสเตเตอร์มีความสัมพันธ์อยู่ในแนวเดียวกัน และยังคงอยู่ในตำแหน่งนี้จนกว่าจะมีการกระตุ้นอีกครั้ง โดยที่ตำแหน่งสมดุลของโรเตอร์มีค่าของแรงบิดเท่ากับศูนย์ ซึ่งถ้าโรเตอร์มีการเคลื่อนที่ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง มอเตอร์ก็จะทำการสร้างสมดุลให้กับโหลดโดยการสร้างแรงบิดในทิศทางตรงกันข้ามกับทิศทางที่เคลื่อนที่ ผลของแรงบิดกับการเคลื่อนที่ของโรเตอร์จะมีลักษณะคล้ายกับรูปคลื่นซายน์

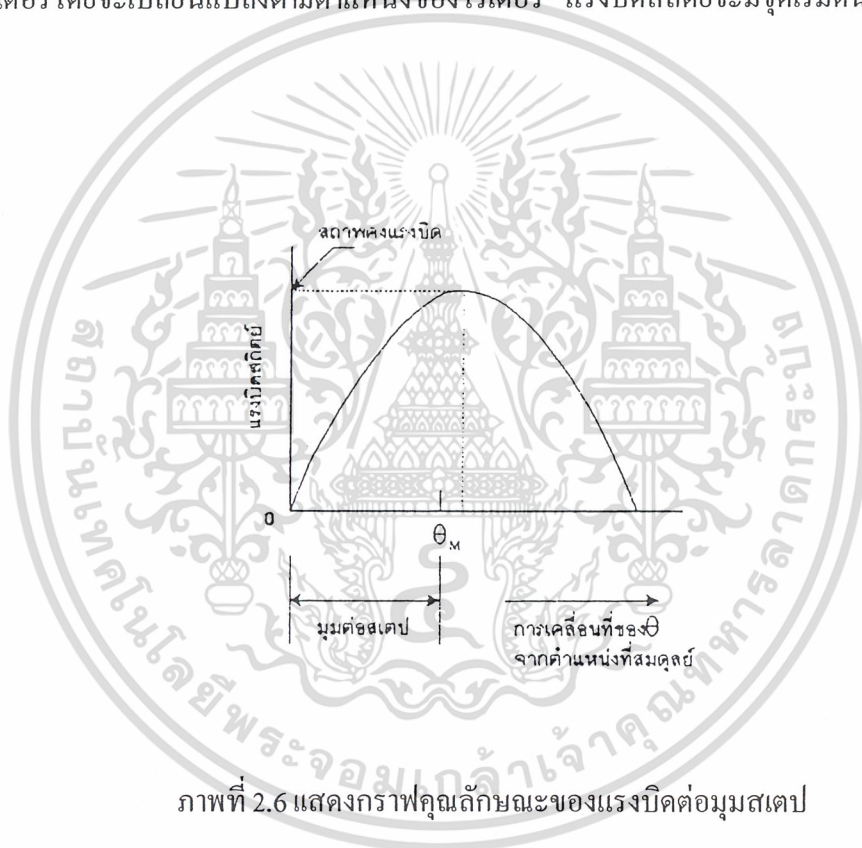
แรงบิดสูงสุดที่เกิดขึ้นนี้จะขึ้นอยู่กับกระแสที่จ่ายให้เฟสนั้น ๆ โดยที่แรงบิดนี้ เรียกว่า สภาพคงแรงบิด (Holding Torque) หรือ แรงบิดสถิตย (Static Torque) และคุณลักษณะความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างค่าของแรงบิดกับค่าของกระแสที่เปลี่ยนแปลงไปจะเป็นลักษณะเชิงเส้น

แต่ก็จะมีขีดจำกัดอยู่ที่จุดอิมตัวแม่เหล็กของทั้งโรเตอร์และสเตเตอร์ซึ่งมีโครงสร้างเป็นแม่เหล็ก โดยที่จุดอิมตัวนี้จะไม่มีการเพิ่มขึ้นของแรงบิดแม้ว่าจะมีการเพิ่มขึ้นของกระแสเฟสก็ตาม

คุณลักษณะทางสถิตย์จะแสดงความสัมพันธ์ดังต่อไปนี้

(ก) คุณลักษณะของแรงบิดกับมุมสเตป (T/θ Characteristics)

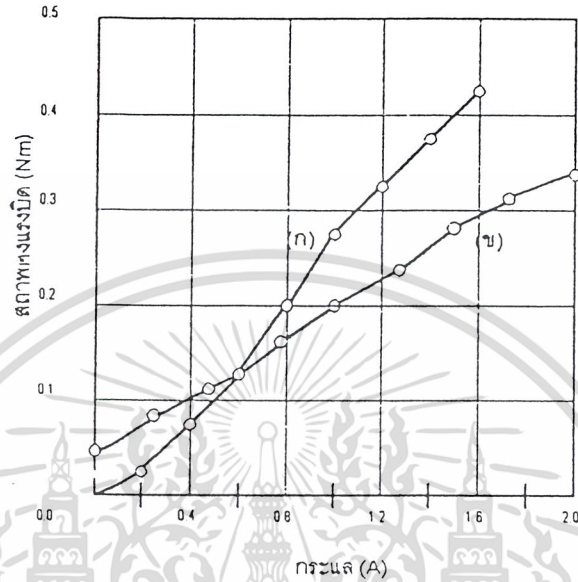
ภาพที่ 2.6 จะเป็นกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างแรงบิดและตำแหน่งเชิงมุมของโรเตอร์ แรงบิดสถิตย์สูงสุดที่เกิดขึ้น เรียกว่า สภาพคงแรงบิดที่เกิดขึ้นที่ตำแหน่ง $\theta = \theta_m$ ตำแหน่งที่เกิดสภาพคงแรงบิดขึ้นมูลฐานทั้งหมดของมอเตอร์ แสดงถึงแรงบิดที่มีการสะสมอยู่ที่ตัวมอเตอร์โดยจะเปลี่ยนแปลงตามตำแหน่งของโรเตอร์ แรงบิดสถิตย์จะมีจุดเริ่มต้นที่สภาพคงแรงบิด

ภาพที่ 2.6 แสดงกราฟคุณลักษณะของแรงบิดต่อมุมสเตป

(ข) คุณลักษณะแรงบิดต่อกระแส (T/I Characteristics)

ภาพที่ 2.7 เป็นกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง สภาพคงแรงบิดกับกระแสที่จ่ายให้กับเฟสต่าง ๆ ของสเตปิงมอเตอร์

(ก) คือสเต็ปปีงมอเตอร์แบบแปรค่าความต้านทานทางแม่เหล็ก 4 เฟส โดยมีมุมสเต็ป 1.8°

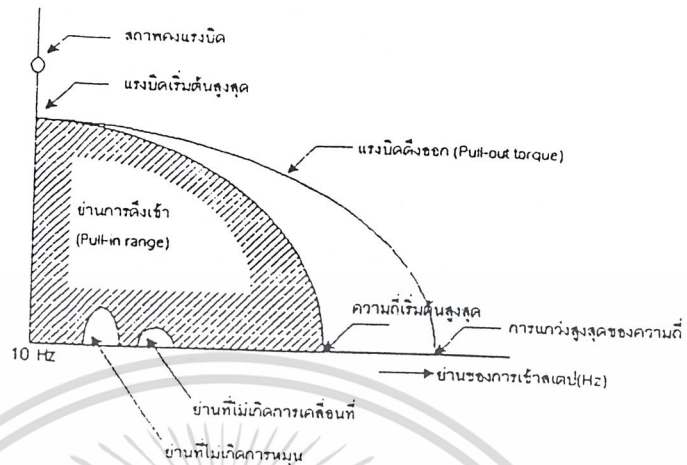
(ข) คือไฮบริดจ์มอเตอร์ 4 เฟส มีมุมสเต็ป 1.8°

ภาพที่ 2.7 แสดงความสัมพันธ์คุณลักษณะแรงบิดต่อกระแส

2.2.2 คุณลักษณะทางพลวัต (Dynamic Characteristics)

ในการพิจารณาคุณลักษณะสถิตย์ของแรงบิดของสเต็ปปีงมอเตอร์ จะพิจารณาก็ต่อเมื่อไม่มีการเคลื่อนที่ของเพลามอเตอร์ แต่การพิจารณาคุณลักษณะทางพลวัตของสเต็ปปีงมอเตอร์นั้น จะมองถึงความสามารถในการสร้างแรงบิดที่สัมพันธ์กับความเร็วโดยสามารถศึกษาได้จากคู่มือ (Data Sheet) ของบริษัทผู้ผลิต ดังตัวอย่างในภาพที่ 2.8 ซึ่งจะบอกถึงรายละเอียดการใช้งานดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.8 แสดงกราฟคุณลักษณะพลวัตของสเตปปีงมอเตอร์

จากภาพที่ 2.8 คุณลักษณะของแรงบิดดึงเข้า (Pull-in Torque) เป็นคุณลักษณะเริ่มต้นและจะอ้างอิงกับย่านของแรงบิดที่เกิดจากแรงเสียดทานของโหลดที่ซึ่งมอเตอร์สามารถเคลื่อนที่และหยุดได้โดยปราศจากการสูญเสียในสเตป สำหรับย่านความถี่ต่าง ๆ ที่ใช้นั้น จำนวนของพัลส์ที่ใช้ในการทดสอบจะอยู่ในช่วง 100 เฮิร์ตซ์ หรือใกล้เคียง

ส่วนคุณลักษณะของแรงบิดดึงออก (Pull-out Torque) สำหรับพิจารณาคุณลักษณะในขณะที่มอเตอร์เคลื่อนที่ หลังจากที่ได้ทำการทดสอบมอเตอร์ให้เคลื่อนที่โดยใช้วงจรถับเคลื่อนลักษณะพิเศษ ในกรณีของการกระตุ้นในย่านของการเคลื่อนที่ด้วยตนเอง (Self Starting Range) ความถี่ของพัลส์จะค่อย ๆ เพิ่มขึ้นจนกระทั่งมอเตอร์เกิดการเคลื่อนที่โดยปราศจากการเข้าจังหวะ ความสัมพันธ์ระหว่างแรงบิดที่เกิดจากแรงเสียดทานของโหลดกับความถี่พัลส์สูงสุดจะทำให้มอเตอร์สามารถเคลื่อนที่ได้อย่างมีการเข้าจังหวะ ซึ่งเรียกว่า คุณลักษณะดึงออก ดังภาพที่ 2.8 โดยที่ขนาดของเส้นโค้งดึงออกจะขึ้นอยู่กับวงจรถับ การต่อเชื่อมเครื่องมือที่ใช้ในการวัด (Measuring Instruments) และเงื่อนไขอื่น

ความถี่สูงสุดที่ใช้ในการเคลื่อนที่ (Maximum Starting Frequency) เป็นการกำหนดการควบคุมความถี่สูงสุดให้มอเตอร์เคลื่อนที่และหยุดได้ในขณะที่ไม่มีโหลดโดยปราศจากการสูญเสียทางสเตป

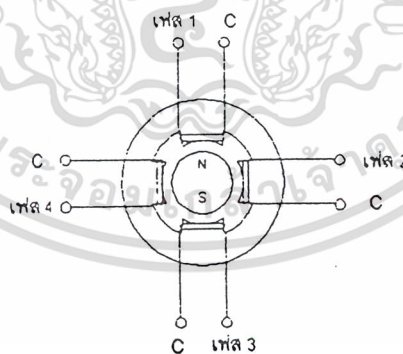
ระดับสูงสุดของอัตราการดึงออก (Maximum Pull-out Rate) เป็นการกำหนดค่าความถี่สูงสุดในขณะที่มอเตอร์สามารถเคลื่อนที่ได้เมื่อไม่มีโหลด โดยปราศจากการสูญเสียทางสเตปเช่นกัน

ส่วนแรงบิดสูงสุดที่เกิดจากการเคลื่อนที่ (Maximum Starting Torque) เรียกว่า แรงบิดดึงเข้าสูงสุด และเป็นการกำหนดค่าของแรงบิดที่เกิดจากแรงเสียดทานสูงสุดของโหลด ซึ่งทำให้มอเตอร์สามารถเคลื่อนที่ได้อย่างเข้าจังหวะกับพัลส์ที่มีความถี่ต่ำประมาณ 10 เฮิร์ตซ์

2.3 ประเภทของสเตปป์มอเตอร์

2.3.1 สเตปป์มอเตอร์แบบแม่เหล็กถาวร (Permanent Magnet Stepping Motor)

สเตปป์มอเตอร์ชนิดนี้จะใช้แม่เหล็กถาวรเป็นโรเตอร์ และมีซี่ฟันของสเตเตอร์ล้อมรอบดังภาพที่ 2.9 เป็นตัวอย่างสเตปป์มอเตอร์แบบแม่เหล็กถาวร 4 เฟส โดยที่โรเตอร์เป็นทรงกระบอก สเตเตอร์มีซี่ฟัน 4 ซี่ โดยที่แต่ละซี่จะมีขดลวดพัน โดยรอบเพื่อทำให้เกิดการสร้างสนามแม่เหล็ก เมื่อต้องการให้สเตปป์มอเตอร์ชนิดนี้มีขนาดมุมสเตปเล็กลงจะต้องเพิ่มจำนวนขั้วแม่เหล็กของโรเตอร์หรือจำนวนซี่ฟันของสเตเตอร์ แต่ก็มีขีดจำกัดในการเพิ่มจำนวนขั้วแม่เหล็กของโรเตอร์ ทั้งนี้เนื่องจากการสร้างแม่เหล็กถาวรให้มีโครงสร้างแบบมีขั้วแม่เหล็กหลาย ๆ ขั้วนั้นทำได้ยาก

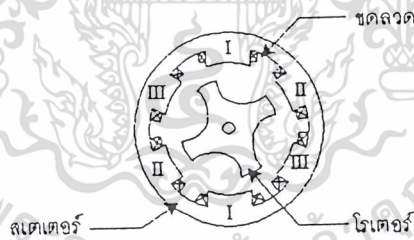
ภาพที่ 2.9 แสดงโครงสร้างของสเตปป์มอเตอร์แบบแม่เหล็กถาวร 4 เฟส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะทั่วไปของมอเตอร์แบบนี้ก็คือ โรเตอร์จะถูกยึดอยู่กับที่แม้ว่าจะไม่มีการกระตุ้นเฟสลักษณะเช่นนี้เรียกว่า ดีเทนท์แมคคาไนคซึม (Detent Mechanism) ข้อเสียของสเตปป์มอเตอร์แบบแม่เหล็กถาวรคือมีขนาดมุมสเตปป์ใหญ่ทำให้ความละเอียดของสเตปป์ต่อรอบต่ำมากเนื่องจากว่าโครงสร้างของมอเตอร์เป็นแม่เหล็กถาวร การสร้างแม่เหล็กถาวรให้มีหลายขั้วทำได้ยากดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ทำให้ไม่สามารถสร้างสเตปป์ให้มีขนาดเล็กลงได้ สเตปป์มอเตอร์แบบแม่เหล็กถาวรส่วนใหญ่จะมีโครงสร้างขนาดเล็กทำให้ค่าแรงบิดที่ได้ต่อปริมาตรมีค่าต่ำ ถ้าต้องการปรับปรุงประสิทธิภาพในเรื่องของแรงบิด แม่เหล็กถาวรที่ใช้ต้องทำมาจากสารแม่เหล็กที่มีสภาพความเป็นแม่เหล็กสูง

2.3.2 สเตปป์มอเตอร์แบบแปรค่าความต้านทานของสนามแม่เหล็กได้ (Variable Reluctance Stepping Motor)

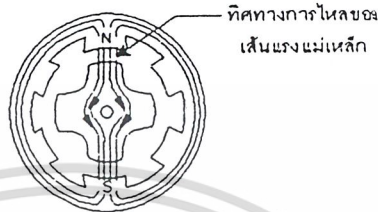
สเตปป์มอเตอร์ชนิดนี้เราสามารถเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า วีอาร์สเตปป์มอเตอร์ (VR Stepping Motor) โดยที่โครงสร้างจะมีโรเตอร์และสเตเตอร์ที่มามีมาจากโลหะชิลิคอน ซึ่งเป็นสารแม่เหล็กที่มีสภาพซึมซาบทางแม่เหล็ก (Permeability) สูงและสามารถให้เส้นแรงแม่เหล็กไหลผ่านได้มาก โดยโรเตอร์จะติดอยู่กับแกนของมอเตอร์และสเตเตอร์จะติดอยู่กับโครงของตัวมอเตอร์

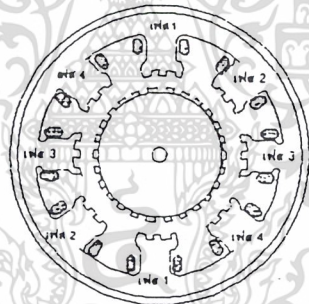
ภาพที่ 2.10 แสดง โครงสร้างสเตปป์มอเตอร์แบบแปรค่าความต้านทานสนามแม่เหล็ก

ภาพที่ 2.10 เป็นภาพตัดขวางของสเตปป์มอเตอร์ซึ่งเป็นมอเตอร์ 3 เฟส โดยที่โรเตอร์มีขั้ว 4 ขั้ว และสเตเตอร์จะมีขั้ว 6 ขั้ว อยู่ในตำแหน่งตรงข้ามและทำมุม 180 องศา ต่อกันหรือขนานกันก็ได้ แต่ในภาพต่อในลักษณะอนุกรม จะเห็นว่าขั้วของสเตเตอร์ 2 ขั้วที่มีเฟสเดียวกันจะมีขั้วแม่เหล็กตรงข้ามซึ่งกันและกัน ส่วนภาพที่ 2.11 แสดงตำแหน่งของสถานะที่สมดุลเมื่อ

เกิดการกระตุ้นที่เฟสใดเฟสหนึ่งของมอเตอร์ และภาพที่ 2.12 แสดงการลดขนาดมุมสเตปลงซึ่งทำได้โดยการเพิ่มจำนวนซี่ฟันของโรเตอร์ให้มากขึ้น

ภาพที่ 2.11 แสดงตำแหน่งของสถานะที่สมดุลเมื่อเกิดการกระตุ้นที่เฟสใดเฟสหนึ่ง

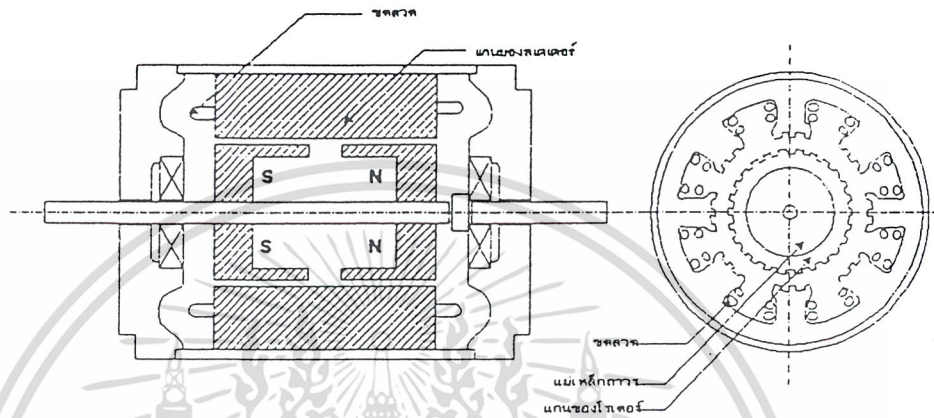
ภาพที่ 2.12 แสดงหน้าตัดของมอเตอร์ 4 เฟส ที่มีฟันโรเตอร์ 50 ซี่ มุมสเตป 1.8°

2.3.3 สเตปปีงมอเตอร์แบบไฮบริดจ์ (Hybrid Stepping Motor)

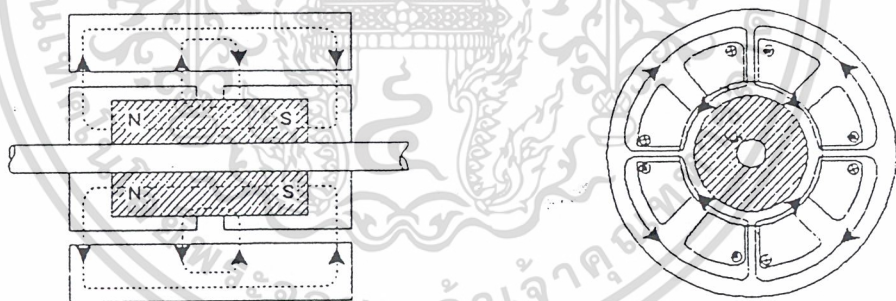
เป็นสเตปปีงมอเตอร์ที่มีโรเตอร์เป็นแม่เหล็กถาวร การใช้ชื่อว่าไฮบริดจ์ได้มาจากการรวมหลักสำคัญของมอเตอร์แบบแม่เหล็กถาวร และแบบแปรค่าความต้านทานของสนามแม่เหล็กได้เข้าด้วยกัน สเตปปีงมอเตอร์แบบไฮบริดจ์จะมีโครงสร้างของสเตเตอร์คล้ายกับโครงสร้างของสเตปปีงมอเตอร์แบบแปรค่าความต้านทานแม่เหล็กได้ ซึ่งจะมีขดลวดอยู่ 2 ขด และขดลวดทั้ง 2 จะพันอยู่ที่เดียวกันในลักษณะของสองภาวะขั้ว (Bipolar) ซึ่งจะทำให้ขั้วแม่เหล็กมีความต่างกันขณะที่มีการกระตุ้นแต่ละครั้ง แสดงได้ดังภาพที่ 2.13 ลักษณะที่สำคัญอีกประการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนึ่งของสเตปป์มอเตอร์ชนิดนี้ก็คือ ตัวโรเตอร์จะเป็นแม่เหล็กถาวร รูปร่างทรงกระบอกตามยาวอยู่ในแกนเหล็กของโรเตอร์ เพื่อใช้สร้างสนามแม่เหล็กขั้วเดียว ดังแสดงในภาพที่ 2.14 โดยที่แต่ละขั้วของแม่เหล็กจะถูกล้อมรอบด้วยฟันเหล็กอ่อน ฟันของโรเตอร์กับสเตเตอร์จะอยู่ในตำแหน่งที่เหลื่อมกันอยู่ 90 องศา

ภาพที่ 2.13 แสดงโครงสร้างของสเตปป์มอเตอร์แบบไฮบริดจ์

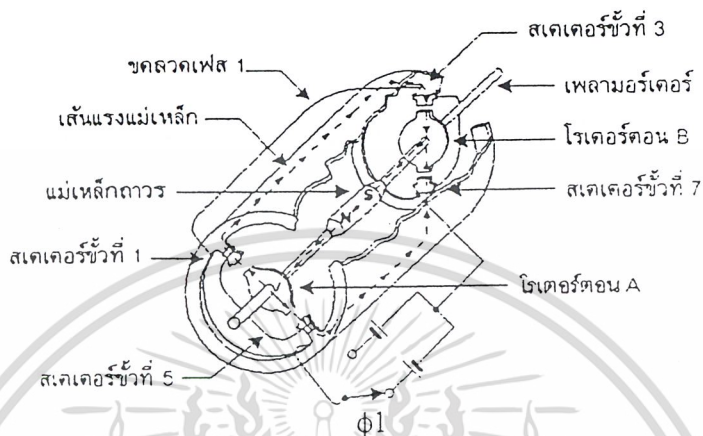

ภาพที่ 2.14 แสดงภาพการวาง โรเตอร์ตามยาวเพื่อใช้สำหรับสร้างสนามแม่เหล็กขั้วเดียวกัน

หลักการทำงานของสเตปป์มอเตอร์แบบไฮบริดจ์ ที่แตกต่างจากสเตปป์มอเตอร์แบบแปรค่าความต้านทานของสนามแม่เหล็กได้ก็คือ แรงบิดที่เกิดจากสนามแม่เหล็กจะไม่ขึ้นอยู่กับกระแสที่ไหลผ่านขดลวดเพียงอย่างเดียว แต่จะขึ้นอยู่กับโครงสร้างของซี่ฟันด้วยซึ่งสามารถแสดงให้เห็นได้ดังภาพที่ 2.15 ข้อดีของสเตปป์มอเตอร์ชนิดนี้คือมีขนาดของสเตปป์เล็กทำให้มีความละเอียดของสเตปป์ต่อรอบสูง นอกจากนี้ยังมีค่าของแรงบิดสูงกว่าสเตปป์มอเตอร์แบบแปร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

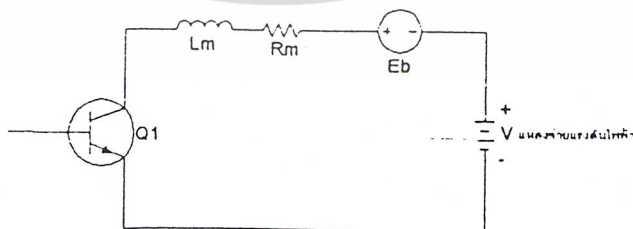
ค่าความต้านทานของสนามแม่เหล็กได้ แต่สเตปป์มอเตอร์แบบแปรค่าความต้านทานของสนามแม่เหล็กได้จะมีแรงเฉื่อยทางกลไกน้อยกว่า

ภาพที่ 2.15 แสดงหลักการทำงานของสเตปป์มอเตอร์แบบไฮบริดจ์

2.4 วงจรขับสำหรับสเตปป์มอเตอร์

การพิจารณาถึงหลักการในการออกแบบวงจรขับกำลังให้กับขดลวดของสเตปป์มอเตอร์นั้นจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายอย่างด้วยกัน เนื่องจากการหมุนของสเตปป์มอเตอร์จะทำให้เกิดแรงดันไฟฟ้าย้อนกลับ (Back Emf.) ซึ่งจะมีทิศทางตรงข้ามกับแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าโดยสามารถเขียนวงจรสมมูลย์ (Equivalent circuit) ในหนึ่งเฟสของสเตปป์มอเตอร์ได้ดังในภาพที่ 2.16

ภาพที่ 2.16 แสดงวงจรสมมูลย์ของสเตปป์มอเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

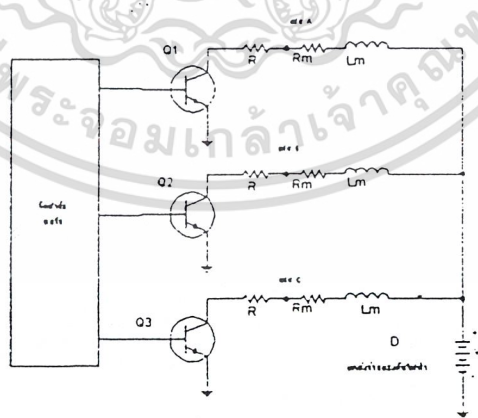
โดยทั่วไปสเตรปิงมอเตอร์ได้ถูกออกแบบให้ทนต่อความร้อนได้สูงถึง 100 องศาเซลเซียส แต่การใช้งานจริงจะถูกใช้งานที่ร้อนไซที่ต่ำกว่าจุดอิมตัวที่กำหนดมา ในการขับสเตรปิงมอเตอร์นั้นต้องเลือกใช้อุปกรณ์ที่กินกระแสสูง เนื่องจากชุดขดลวดในแต่ละเฟสของสเตรปิงมอเตอร์จะต้องมีการนำและหยุดนำกระแสอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องออกแบบเพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับทรานซิสเตอร์กำลังจากแรงดันยอดแหลม (Spike Voltage) ที่เกิดจากการเหนี่ยวนำของกระแสในขดลวด (Inductive Turn Off Spike Voltage) และการเสียดสภาพแบบฉับพลันของแรงดัน ซึ่งการออกแบบวงจรขับสามารถทำได้ดังนี้

2.4.1 การใช้ตัวต้านทานต่ออนุกรมกับวงจรขับ

การต่อความต้านทานอนุกรมกับวงจรขับเป็นรูปแบบธรรมดาและราคาถูกที่สุดในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของสเตรปิงมอเตอร์คือ การต่อความต้านทานอนุกรมเข้ากับชุดขดลวดแต่ละเฟสของสเตรปิงมอเตอร์ การเพิ่มความต้านทานภายนอกทำให้ค่าเวลาคงตัวของวงจรลดลงไป ทำให้เวลาของการเพิ่มและลดระดับของกระแสลดลง

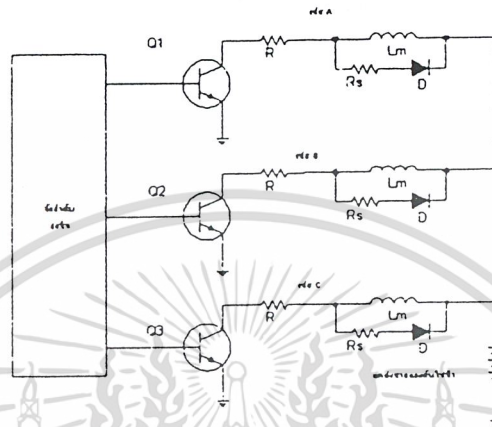
ข้อดีของการต่อความต้านทานอนุกรมคือการสูญเสียกำลังงาน ค่าความต้านทานภายนอกมีมากขึ้น ซึ่งเป็นสาเหตุให้ระบบไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ลักษณะการต่อความต้านทานอนุกรมมีผลดังต่อไปนี้คือ

(ก) ค่าความต้านทานทั้งหมด จะถูกแทนที่ด้วยความต้านทานตัวเดียวระหว่างแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าทางด้านอินพุตกับตัวสเตรปิงมอเตอร์ ดังภาพที่ 2.17

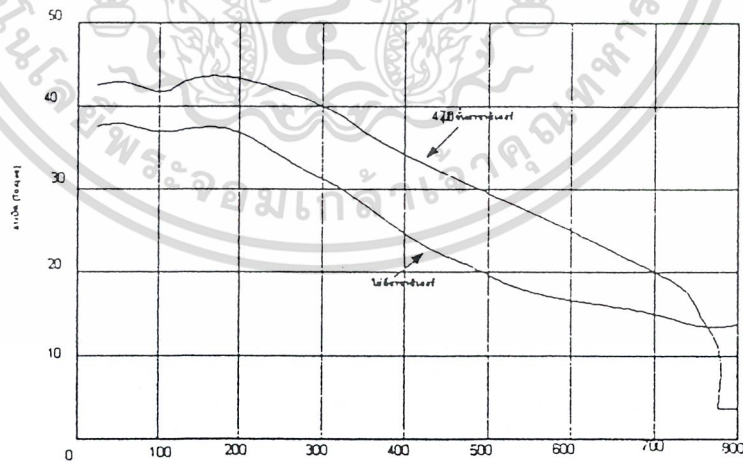
ภาพที่ 2.17 แสดงการใช้ความต้านทานต่ออนุกรมกับขดลวดของสเตรปิงมอเตอร์

(ข) ความต้านทานอนุกรมจะขนานกับตัวเก็บประจุ ในการเพิ่มตัวเก็บประจุในแต่ละส่วนของโครงข่ายของวงจรจำกัดแรงดัน สามารถช่วยรักษาระดับของแรงดันให้คงที่ โดยเฉพาะเมื่อวงจรทำงานมาใกล้ขีดจำกัดสูงสุดของแรงดันที่ทรานซิสเตอร์ทนได้

ภาพที่ 2.18 แสดงวงจรขับกำลังซึ่งใช้ไดโอด-ความต้านทาน

ในภาพที่ 2.18 แสดงวงจรขับกำลังซึ่งใช้ไดโอด-ความต้านทาน และมีการต่อตัวเก็บประจุขนานความต้านทาน ทำให้มีการเพิ่มขึ้นของแรงบิดคิงออก

ภาพที่ 2.19 แสดงผลการเพิ่มตัวเก็บประจุขนานกับความต้านทาน

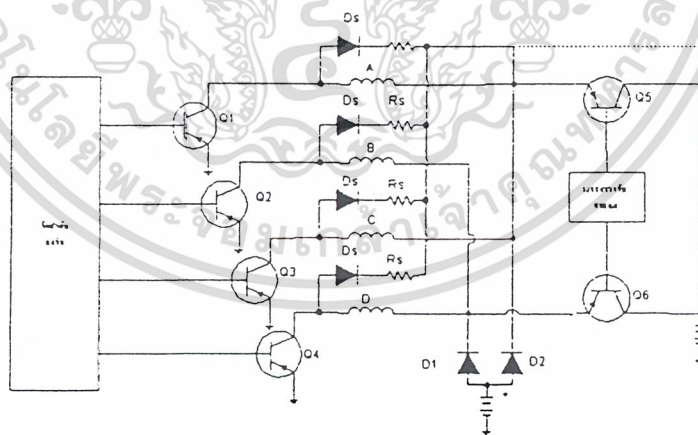
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ค) ประสิทธิภาพของระบบจะเพิ่มขึ้น ถ้ามีการต่อความต้านทานร่วมกับโหลด (Common Load) ขนานกับทรานซิสเตอร์ระหว่างการใช้ความเร็วสูง วิธีการนี้จะช่วยให้การเปลี่ยนระดับของกระแสเร็วขึ้น แต่จะมีข้อเสียอยู่ที่การสูญเสียกำลังงานมาก

2.4.2 การใช้วงจรขับแบบใช้แรงดันไฟฟ้าสองระดับ

เป็นวิธีการขับที่มีประสิทธิภาพมากกว่ารูปแบบการต่อความต้านทานอนุกรม ซึ่งใช้แรงดันไฟฟ้าระดับสูงสำหรับการยกกระดักกระแสและตัดต่อไปยังแรงดันไฟฟ้าระดับต่ำ เมื่อถึงอัตรากระแสที่ต้องการหรือถึงเวลาที่กำหนด กระแสที่อยู่ในขดลวดจะไหลผ่านไดโอด D1 โดยแรงดันไฟฟ้าระดับต่ำจะทำงานแทน วิธีการนี้เรียกว่าการขับแบบแรงดันไฟฟ้าคู่หรือการขับแบบสองระดับ

เมื่อพิจารณาการลดลงของเวลาในการเปลี่ยนระดับของกระแสของระบบการขับแบบสองระดับ เปรียบเทียบกับแบบการต่อความต้านทานอนุกรม แรงดันไฟฟ้าตกคร่อมขดลวดจะยังคงอยู่ที่ทั้งหมด จนกระทั่งกระแสเพิ่มจนถึงระดับกระแสที่ต้องการ แม้ว่าเวลาคงตัวจะไม่ลดลงเหมือนในแบบการต่อความต้านทานอนุกรม ค่าการยกกระดักกระแสค่อนข้างจะมีลักษณะเป็นเชิงเส้นหลังจากแรงดันไฟฟ้าระดับสูงจะตัดต่อไปสู่แรงดันไฟฟ้าระดับต่ำ กระแสจะต่ำลงและเกิดแรงดันย้อนกลับ

ภาพที่ 2.20 แสดงวงจรขับสเตปปีงมอเตอร์แบบแรงดันไฟฟ้าสองระดับ

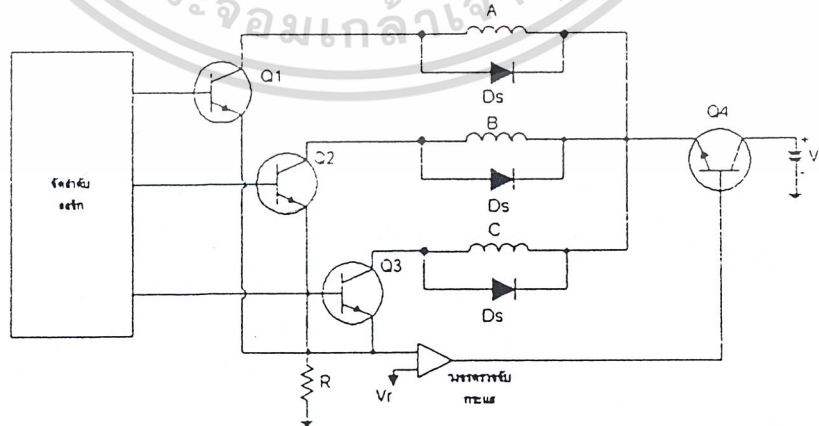
ขณะที่ทรานซิสเตอร์ Q5 และ Q6 ไม่ทำงาน ไดโอด D1 และ D2 ของแรงดันไฟฟ้าระดับต่ำนำกระแสอยู่ เมื่อแรงดันไฟฟ้าระดับสูงทำงาน ทรานซิสเตอร์ Q5 และ Q6 นำกระแสไดโอด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

D1 ต้องหยุดนำกระแสทันที และแหล่งจ่ายไฟของแรงดันไฟฟ้าระดับต่ำจะกลายเป็นระบบภายนอก การทำงานจะเป็นลักษณะเช่นนี้สลับกันไปตลอดช่วงการทำงาน โดยทั่วไป ไดโอดกระแสสูงจะมีค่าเวลาในการคืนตัวช้า ดังนั้นในกรณีนี้จึงมีความจำเป็นต้องใช้ไดโอดชนิดคืนตัวเร็ว (Fast Recovery Diode) เพื่อให้เกิดกระแสยอดแหลม (Current Spike) ในขณะที่มีแหล่งจ่ายอยู่ในระดับที่ปลอดภัย โดยที่แหล่งจ่ายไฟที่มีระดับแรงดันไฟฟ้าต่ำ ควรออกแบบให้มีระดับกระแสที่เพียงพอในการต้านกระแสย้อนกลับ

2.4.3 การใช้วงจรรีบแบบชอปเปอร์

เป็นวงจรรีบอีกประเภทหนึ่งที่ใช้กับมอเตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง คือใช้การมอดูเลตความกว้างพัลส์ (Pulse Width Modulation) หรือการมอดูเลตความถี่ (Frequency Modulation) ควบคุมกระแสเฉลี่ยที่ให้กับสเตปป์มอเตอร์ วงจรรีบแบบชอปเปอร์อย่างง่าย ๆ แสดงได้ดังภาพที่ 2.21 เมื่อเฟสใดเฟสหนึ่งของมอเตอร์ทำงาน ทรานซิสเตอร์ Q4 จะเปิดและปิดไปสู่แรงดันไฟฟ้าระดับสูงตลอดเวลา การใช้แหล่งจ่ายไฟที่มีระดับแรงดันไฟฟ้าสูงเป็นสาเหตุให้กระแสในแต่ละเฟสเพิ่มขึ้นอย่างทันทีทันใด เช่นเดียวกับในวงจรรีบแบบแรงดันไฟฟ้าสองระดับ คือมีวงจรรวบรวมระดับกระแสเพื่อจะปรับตั้งค่าการหยุดทำงานของทรานซิสเตอร์ Q4 เมื่อกระแสมาถึงระดับที่ต้องการ และเมื่อกระแสลดลงต่ำกว่ากระแสขีดเริ่มเปลี่ยน (Threshold Current) ทรานซิสเตอร์ Q4 จะทำงานอีกครั้ง การทำงานของวงจรรีบนี้จะยอมให้กระแสเฉลี่ยคงอยู่ในระดับที่ต้องการ ในกรณีนี้ความถี่ของการตัดช่วงจะอยู่ระหว่าง 1-30 KHz ขึ้นอยู่กับค่าเวลาคงตัวของทรานซิสเตอร์และฮิสเทอรีซิส (Hysteresis) ของวงจรรวบรวมระดับกระแส ความถี่ของการตัดช่วงมักจะปรับตั้งอยู่สูงกว่าช่วงที่กำหนดเพื่อที่จะหลีกเลี่ยงสัญญาณรบกวนความถี่ซึ่งเกิดจากการสั่นของมอเตอร์

ภาพที่ 2.21 แสดงวงจรรีบแบบชอปเปอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

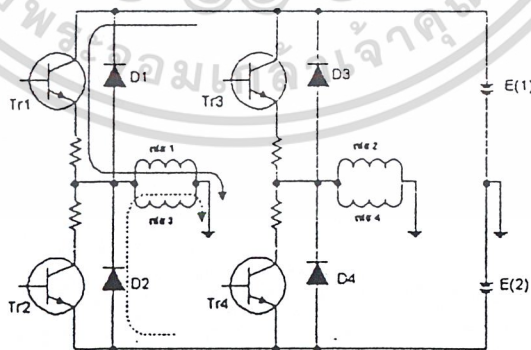
2.4.4 การใช้วงจรขับเคลื่อนแบบบริดจ์

ประสิทธิภาพในการใช้งานของสเตปปีงมอเตอร์จะสูงขึ้น ถ้าควบคุมการไหลของกระแสให้ไหลได้ทั้งสองทิศทาง ซึ่งจะช่วยให้แรงบิดเพิ่มขึ้นอีก 20-35 % ของการใช้วงจรขับเคลื่อนที่มีกระแสไหลทิศทางเดียว วงจรขับเคลื่อนบริดจ์มีสองชนิดคือ แบบมีแหล่งจ่ายไฟเดียว และแบบมีแหล่งจ่ายไฟสองแหล่ง ซึ่งจะมีคุณลักษณะในการทำงานดังต่อไปนี้

(ก) การต่อขั้วลวดของมอเตอร์ ถ้ามอเตอร์มี 8 ขั้ว กระแสสลับจะสามารถไหลผ่านได้ เหมือนกับมอเตอร์สองเฟส

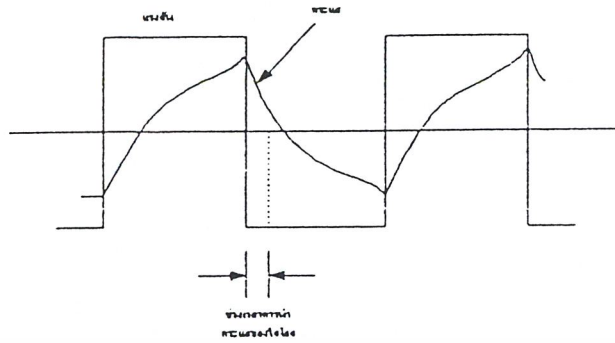
(ข) การป้องกันอันตรายอันเกิดจากทรานซิสเตอร์ “ทำงาน” ในขณะที่ทรานซิสเตอร์อีกตัวหนึ่งยังคงนำกระแสอยู่นั้น ทำได้โดยการใส่วงจรหน่วงเวลา คือ ต่อค่าความต้านทานเข้าไประหว่างทรานซิสเตอร์ทั้งสอง

(ค) การใช้ไดโอดเพื่อป้องกันขดลวดแม่เหล็ก โดยไดโอดจะถูกใส่ขนานเข้าไปกับทรานซิสเตอร์กำลัง เพื่อกำจัดแรงดันขดลวดแม่เหล็ก เมื่อทรานซิสเตอร์ “หยุดการทำงาน” การทำงานของไดโอดจะแตกต่างจากแบบสภาพมีขั้วเดียว ถ้าทรานซิสเตอร์ตัวที่ 1 นำกระแสซึ่งแสดงโดยเส้นทึบ เมื่อทรานซิสเตอร์ตัวที่ 1 หยุดทำงาน และทรานซิสเตอร์ตัวที่ 2 ทำงาน กระแสไม่ได้ไหลกลับทิศทาง แต่จะไหลวนผ่านไดโอด D2 และแหล่งจ่ายไฟ E2 ขณะนี้จะถูกเก็บประจุ หรือถ้าพิจารณาในเทอมของกำลังงานจากสนามแม่เหล็กจะถูกป้อนกลับเข้าสู่แหล่งจ่ายไฟ ในขณะที่การขับเคลื่อนแบบสภาพมีขั้วเดียวกำลังงานจากสนามแม่เหล็กจะถูกใช้ไปในขดลวดความต้านทานภายนอก และซีเนอร์ไดโอด ทำให้การขับเคลื่อนแบบสองภาวะขั้วมีข้อดีมากกว่า

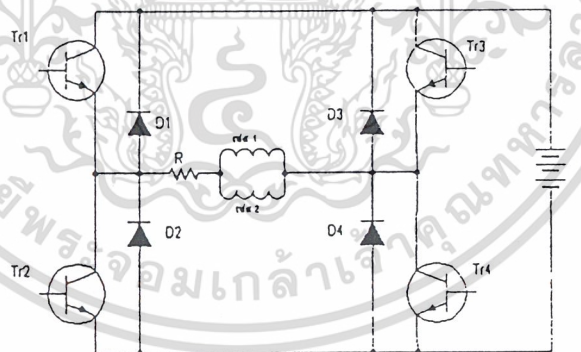
ภาพที่ 2.22 แสดงวงจรขับเคลื่อนแบบบริดจ์ที่ใช้ไดโอดเพื่อป้องกันขดลวดแม่เหล็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.23 แสดงรูปคลื่นแรงดันไฟฟ้าและกระแสของการขับสเตปปีงมอเตอร์แบบสองภาวะ

กระแสในทิศทางกลับสำหรับการขับแบบสภาพชั่วเดียว ต้องใช้วงจรจำกัดแรงดันเกินเพื่อหน่วงกระแสหลังจาก “หยุดทำงาน” ของทรานซิสเตอร์ แต่สำหรับการขับแบบสองภาวะชั่วจะให้แรงดันไฟฟ้าเพื่อให้กระแสไหลกลับทิศทาง หลังจากกระแสที่เหลืออยู่หลังจากทรานซิสเตอร์หยุดการทำงานกลายเป็นศูนย์ และจะมีกระแสชุดใหม่เพิ่มขึ้นผ่านทรานซิสเตอร์ตัวที่ 2 ในทิศทางตรงกันข้าม ดังนั้น รูปคลื่นของกระแสจะไม่เป็นตัวชี้กำลัง แต่จะขึ้นอยู่กับแรงดันย้อนกลับที่เกิดจากการเคลื่อนที่ของโรเตอร์

ภาพที่ 2.24 แสดงวงจรขับแบบบริดจ์อีกแบบหนึ่งซึ่งใช้แหล่งจ่ายไฟเดียว

รูปแบบอีกอย่างหนึ่งของการขับแบบสองภาวะชั่ว แสดงได้ในภาพที่ 2.24 ในกรณีนี้จะใช้แหล่งจ่ายไฟเดียวแต่ใช้ทรานซิสเตอร์ 4 ตัว สำหรับแต่ละเฟส ความต้านทานจะถูกต่อขนานกับขดลวดเพื่อระดับกระแสที่เร็วขึ้น วงจรหน่วงเวลาจะใช้เพื่อป้องกันทรานซิสเตอร์นำกระแสเหลื่อมกัน (Overlap)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 การกระตุ้นและการควบคุมการหมุนของสเตปป์มอเตอร์

การกระตุ้นและการควบคุมการหมุนของสเตปป์มอเตอร์ให้เคลื่อนที่ไปแต่ละสเตปป์ ทำได้โดยจ่ายกำลังไฟฟ้าไปยังขดลวดแต่ละขดบนสเตปป์มอเตอร์ ซึ่งต้องป้อนเป็นแบบซีเควนเวียนในรูปแบบที่ถูกค้องแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ คือแบบเวฟ (Wave) แบบ 2 เฟส และแบบครึ่งสเตป ทั้ง 3 แบบต่างก็มีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันออกไป

2.5.1 การกระตุ้นสเตปป์มอเตอร์แบบเวฟ (Wave)

เป็นการกระตุ้นที่ง่ายที่สุด โดยทำการกระตุ้นขดลวดทีละขดในเวลาหนึ่งและเรียงถัดกันไป ดังเช่น ขดที่ 1,2,3,4,1 หรือ 1,4,3,2,1 ขึ้นอยู่กับทิศทางที่ต้องการให้หมุน ดังนั้นจึงมีขดลวดเพียงขดเดียวเท่านั้นที่ถูกกระตุ้นในเวลาหนึ่ง วงจรกระตุ้นแบบเวฟจึงมีราคาถูกลงและง่ายขั้นตอนการทำงานต่างๆ แสดงดังในตารางที่ 2.1

สเตปป์ที่	เฟสที่ 1	เฟสที่ 2	เฟสที่ 3	เฟสที่ 4
1	ทำงาน	-	-	-
2	-	ทำงาน	-	-
3	-	-	ทำงาน	-
4	-	-	-	ทำงาน

ตารางที่ 2.1 แสดงขั้นตอนการกระตุ้นขดลวดแต่ละเฟสแบบเวฟ

2.5.2 การกระตุ้นสเตปป์มอเตอร์แบบสองเฟส

เป็นการกระตุ้นอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งคล้ายกับแบบเวฟแต่การกระตุ้นแบบนี้จะทำงานโดยจ่ายกำลังไฟฟ้าไปที่ขดลวด 2 ขด ที่อยู่ใกล้กันในเวลาเดียวกันและเรียงถัดกันไปเช่นเดียวกับการเวฟคือ ขดลวดที่ถูกกระตุ้น 12,23,34,41,12 หรือ 14,43,32,21,14 ขึ้นอยู่กับทิศทาง การหมุน การเพิ่มจำนวนของขดลวดที่ถูกกระตุ้นนี้ทำให้เพิ่มแรงบิดได้มากกว่าแบบเวฟ โรเตอร์จะเคลื่อนที่ได้ด้วยแรงดึงแบบเต็มแรง จาก 2 ขดลวดที่ถูกกระตุ้นพร้อมกันและต่อไปด้วยแรงดึงจากอีก 2 ขดลวดถัดไป สำหรับข้อเสียคือ การกระตุ้นแบบนี้ต้องใช้แหล่งจ่ายไฟฟ้ามามากขึ้น ขั้นตอนการทำงานต่างๆ แสดงดังในตารางที่ 2.2

สเตปที่	เฟสที่ 1	เฟสที่ 2	เฟสที่ 3	เฟสที่ 4
1	ทำงาน	ทำงาน	-	-
2	-	ทำงาน	ทำงาน	-
3	-	-	ทำงาน	ทำงาน
4	ทำงาน	-	-	ทำงาน

ตารางที่ 2.2 แสดงขั้นตอนการกระตุ้นขดลวดแต่ละเฟสแบบสองเฟส

2.5.3 การกระตุ้นสเตปปีงมอเตอร์แบบครึ่งสเตป

เป็นรูปแบบที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการกระตุ้นแบบเวฟและการกระตุ้นแบบสองเฟส เพื่อเพิ่มจำนวนสเตปต่อรอบอีกเท่าตัวหนึ่ง ในระบบนี้จะทำการกระตุ้นขดลวดเรียงกันไปเป็นลำดับ ขดลวดที่ถูกกระตุ้น 1,12,2,23,3,34,4,41,1 หรือการกระตุ้นในอีกทิศทางหนึ่งจะได้เป็น 1,14,4,43,3,32,2,21,1 แรงบิดที่ได้จากการกระตุ้นแบบนี้จะเพิ่มมากขึ้นอีก เพราะช่วงสเตปมีระยะสั้นลงและแต่ละสเตปเกิดแรงดึงจากขดลวด 2 ขดที่ถูกกระตุ้นพร้อมกัน ความถูกต้องแม่นยำของตำแหน่งมีเพิ่มมากขึ้นแต่ต้องพึงระวังไว้อีกประการหนึ่งว่าเมื่อถูกกระตุ้นให้ทำงานในรูปแบบนี้จะต้องทำการหมุนถึง 2 สเตปจึงจะเท่ากับ 2 แบบแรก สำหรับแหล่งจ่ายไฟฟ้าต้องใช้เทียบเท่ากับแบบ 2 เฟสจึงจะเพียงพอขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ 2.3

สเตปที่	เฟสที่ 1	เฟสที่ 2	เฟสที่ 3	เฟสที่ 4
1	ทำงาน	-	-	-
2	ทำงาน	ทำงาน	-	-
3	-	ทำงาน	-	-
4	-	ทำงาน	ทำงาน	-
5	-	-	ทำงาน	-
6	-	-	ทำงาน	ทำงาน
7	-	-	-	ทำงาน
8	ทำงาน	-	-	ทำงาน

ตารางที่ 2.3 แสดงขั้นตอนการกระตุ้นขดลวดแต่ละเฟสแบบครึ่งสเตป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6 หลักการพื้นฐานของการส่ง รับค่าทางพอร์ตอนุกรม

การรับส่งข้อมูลแบบอนุกรมจะเป็นการรับส่งข้อมูลครั้งละ 1 บิต แต่ก็สามารถรับส่งข้อมูลได้คราวละหลายๆบิตได้ หากแต่จะต้องตกลงกันระหว่างตัวรับและตัวส่งว่า จะรับส่งข้อมูลคราวละกี่บิต ตัวรับจะต้องรอรับข้อมูลมาให้ครบทั้งหมดก่อนจึงทำการประมวลผล ส่งผลให้การสื่อสารแบบอนุกรมอาจมีความเร็วต่ำกว่าแบบขนาน แต่ในด้านจำนวนสายสัญญาณการรับส่งข้อมูลแบบอนุกรมจะใช้จำนวนสายที่น้อยกว่า และยังมีระยะทางในการสื่อสารข้อมูลที่สามารถทำได้ไกลกว่าด้วย

การสื่อสารแบบอนุกรมนั้นสามารถแบ่งออกได้ 2 แบบคือการสื่อสารแบบซิงโครนัส และแบบอะซิงโครนัส การสื่อสารแบบซิงโครนัสจะมีสัญญาณนาฬิกา ร่วมอยู่กับการทำงานด้วย ตัวอย่างการรับส่งแบบซิงโครนัสก็คือคีย์บอร์ดของคอมพิวเตอร์ ซึ่งสายเส้นหนึ่งจะเป็นสายของสัญญาณนาฬิกา ส่วนอีกสายหนึ่งจะเป็นสายของข้อมูล จะเห็นได้ว่าการสื่อสารแบบซิงโครนัสจำเป็นต้องใช้สายอย่างน้อย 3 เส้นคือ สัญญาณนาฬิกา, ข้อมูลและกราวด์ ส่วนแบบอะซิงโครนัสนั้นไม่จำเป็นต้องใช้สัญญาณนาฬิกา ร่วมทำงานด้วยซึ่งจะอธิบายในรายละเอียดในหัวข้อถัดไป

2.6.1 การสื่อสารข้อมูลแบบอะซิงโครนัส

การสื่อสารข้อมูลแบบอะซิงโครนัสก็คือการรับส่งข้อมูลไปในสายโดยไม่จำเป็นต้องมีสัญญาณนาฬิกา ร่วมด้วยเหมือนกับการรับส่งข้อมูลแบบซิงโครนัส แต่จะใช้การกำหนดค่าสัญญาณนาฬิกาทั้งทางภาครับและภาคส่งให้มีค่าเท่ากัน ซึ่งเรียกสัญญาณนาฬิกาที่ใช้ในการกำหนดค่าให้ภาครับและภาคส่งนี้ว่า อัตราการถ่ายทอดข้อมูล หรือ บอดเรต (baudrate) มีหน่วยเป็นบิตต่อวินาที

รูปแบบของข้อมูลที่ใช้ในการรับส่งแบบอะซิงโครนัสประกอบด้วย 4 ส่วนด้วยกันคือ

1. บิตเริ่มต้น (Start Bit) ซึ่งจะมีขนาด 1 บิต
2. บิตข้อมูลแบบอนุกรมจะมีขนาด 5, 6, 7 หรือ 8 บิต
3. บิตตรวจสอบพาริตี (Parity Bit) จะมีขนาด 1 บิต หรือ ไม่มี
4. บิตปิดท้าย (Stop Bit) จะมีขนาด 1, 1.5 หรือ 2 บิต

2.6.2 มาตรฐานพอร์ตอนุกรมแบบ RS 232

มาตรฐานการเชื่อมต่อแบบอนุกรม RS-232 เป็นมาตรฐานอุตสาหกรรมที่ออกแบบมาเพื่อใช้ในการส่งข้อมูลอนุกรมแบบอะซิงโครนัส 2 ทิศทาง โดยมาตรฐาน RS-232 ในอดีตนั้นถูกออกแบบมาเพื่อการส่งผ่านข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ไปยังโมเด็มเพียงอย่างเดียว เพื่อที่จะนำ

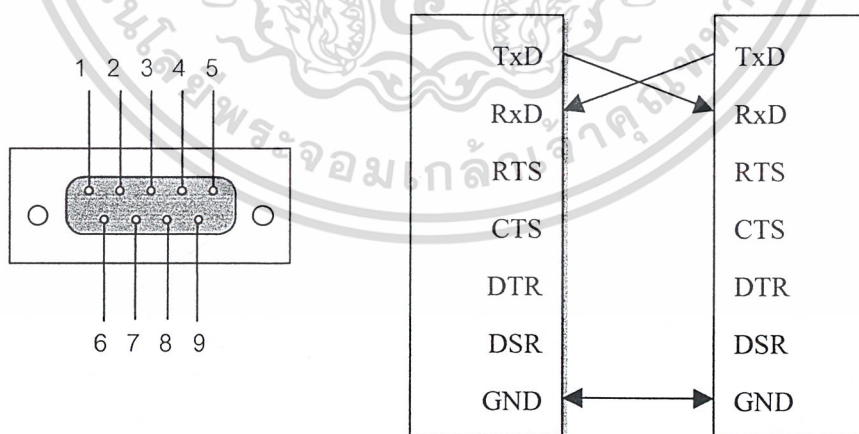
ข้อมูลจากโมเด็มนี้สื่อสารผ่านสายโทรศัพท์ไปยังคอมพิวเตอร์อีกชุดหนึ่งซึ่งอยู่ห่างไกลกัน โดยคณะกรรมการที่เรียกว่า สมาคมอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Industries Association : EIA) ได้วางมาตรฐานที่มีชื่อเรียกกันว่า EIA RS-232 มาตรฐานนี้ในช่วงแรกจะใช้คอนเน็กเตอร์เป็นแบบ DB-25 โดยกำหนดความยาวสูงสุดของสายสัญญาณไว้ที่ 50 ฟุต มีระดับสัญญาณตั้งแต่ -3 ถึง -12V แสดงว่ามีข้อมูล และ +3 ถึง +12 V เป็นช่องว่าง

มาตรฐาน RS-232 ได้กำหนดรูปแบบของอุปกรณ์เชื่อมต่อข้อมูลกับวงจรข้อมูลปลายทางไว้ว่า อุปกรณ์เชื่อมต่อข้อมูลจะต้องเป็นอุปกรณ์ที่มีการประมวลผลในตัวเช่น ไมโครคอนโทรลเลอร์หรือไมโครคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีความสามารถในการสร้างบิตข้อมูลแบบอนุกรมได้ ส่วนวงจรข้อมูลปลายทางจะทำหน้าที่เป็นเพียงตัวรับข้อมูลที่ส่งมาจากอุปกรณ์เชื่อมต่อข้อมูลเท่านั้น โดยการรับส่งข้อมูลระหว่างอุปกรณ์ทั้ง 2 จะกระทำผ่านมาตรฐานRS-232

สำหรับการใช้งานบนคอมพิวเตอร์ พอร์ตอนุกรม RS-232 มักถูกใช้เชื่อมต่อกับโมเด็มหรือเมาส์ โดยสามารถรับส่งข้อมูลได้ที่มีความยาวของสายสัญญาณสูงสุดถึง 20 เมตร

2.6.3 คอนเน็กเตอร์สำหรับพอร์ต RS-232 และการเชื่อมต่อ

มาตรฐานการเชื่อมต่อแบบ RS-232 จะใช้คอนเน็กเตอร์แบบ DB-25 ตัวผู้หรือ DB-9 ตัวผู้ ซึ่งคอนเน็กเตอร์ทั้ง 2 แบบ จะมีขาต่อใช้งานเพียง 9 เส้นเท่านั้น โดยแสดงดังภาพที่ 2.25

ภาพที่ 2.25 แสดงคอนเน็กเตอร์อนุกรม 9 ขา และการต่ออุปกรณ์ภายนอกเข้ากับคอมพิวเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับการเชื่อมต่ออุปกรณ์ภายนอกกับคอมพิวเตอร์ดังในภาพที่ 2.25 นั้นเป็นลักษณะที่ใช้สายสัญญาณเพียง 3 สาย โดยใช้เส้นหนึ่งสำหรับส่งข้อมูล อีกเส้นหนึ่งใช้สำหรับรับข้อมูล และเส้นสุดท้ายใช้เป็นกราวด์สำหรับรายละเอียดหน้าที่การทำงานในแต่ละขาของพอร์ตอนุกรม RS-232 มีดังนี้

Data Carrier Detect : DCD หรืออาจจะเรียกว่า CD ขานี้จะแอกทีฟเมื่อมีการส่งสัญญาณพาห้จากอุปกรณ์สื่อสารข้อมูล สำหรับการใช้งานปกติขานี้จะไม่ได้ใช้งานมากนัก

Receive Data : RxD ขานี้ใช้สำหรับรับสัญญาณอนุกรมเข้ามายังคอมพิวเตอร์ โดยนำข้อมูลทีอ่านได้เก็บไว้ในรีจิสเตอร์ บัฟเฟอร์

Transmitted Data : TxD ขานี้ใช้เพื่อส่งข้อมูลออกจากคอมพิวเตอร์ โดยนำข้อมูลที่เก็บอยู่ในบัฟเฟอร์สำหรับส่งข้อมูลส่งออกไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การออกแบบและหลักการทำงาน

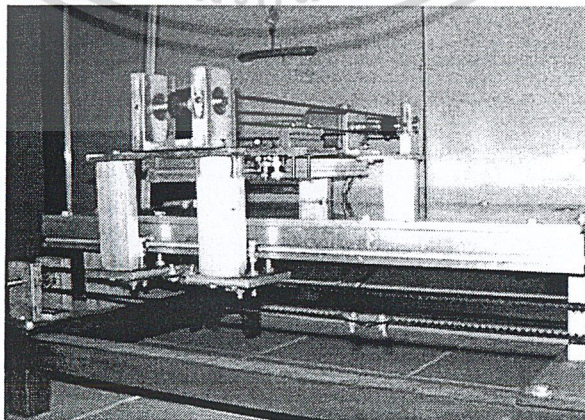
ในส่วนของการออกแบบและหลักการทำงานของเครื่องวางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์นั้นได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วนสำคัญดังนี้คือ ส่วน โครงสร้างของเครื่อง ส่วนวงจรขับเคลื่อนมอเตอร์ และส่วนระบบควบคุมการทำงานของสเตปป์มอเตอร์ ซึ่งจะแยกอธิบายแต่ละส่วนดังต่อไปนี้

3.1 การออกแบบด้านโครงสร้าง

3.1.1 การเลือกวัสดุ

เนื่องจากโครงงานนี้เป็นการสร้างต้นแบบของเครื่องวางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษาการทำงานของเครื่องโดยการประยุกต์ใช้สเตปป์มอเตอร์ ดังนั้นในการเลือกใช้วัสดุจึงพิจารณาถึงการใช้งาน ความแข็งแรงและราคาที่เหมาะสมเป็นหลัก โดยวัสดุที่ใช้นั้นแบ่งออกเป็น 2 ส่วนด้วยกันคือ ส่วนที่เป็นฐานของตัวเครื่องและส่วนชิ้นงานต่าง ๆ ที่ประกอบกันขึ้นมาเป็นตัวเครื่อง โดยในส่วนแรกนั้นใช้เหล็กแผ่นและเหล็กฉากเนื่องจากมีความแข็งแรงคงทน สามารถประกอบได้ง่ายโดยใช้นอตยึดและราคาถูก

ในส่วนชิ้นงานส่วนต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบกันเป็นตัวเครื่องนั้นเลือกใช้อลูมิเนียมเนื่องจากในส่วนนี้จำเป็นต้องใช้เป็นจำนวนมากและยังต้องมีการกัด ตัด กลึง เพื่อให้ได้ส่วนของชิ้นงานตามที่ต้องการ ซึ่งอลูมิเนียมก็มีราคาพอเหมาะเมื่อเทียบกับสแตนเลสหรืออลูมิเนียมอัลลอยด์ อีกทั้งยังสามารถกัด ตัด เจาะ กลึงให้เป็นรูปทรงตามที่ต้องการได้ง่ายและมีความสวยงามในระดับหนึ่ง โดยภาพที่ 3.1 ได้แสดงถึงโครงสร้างโดยรวมของเครื่อง

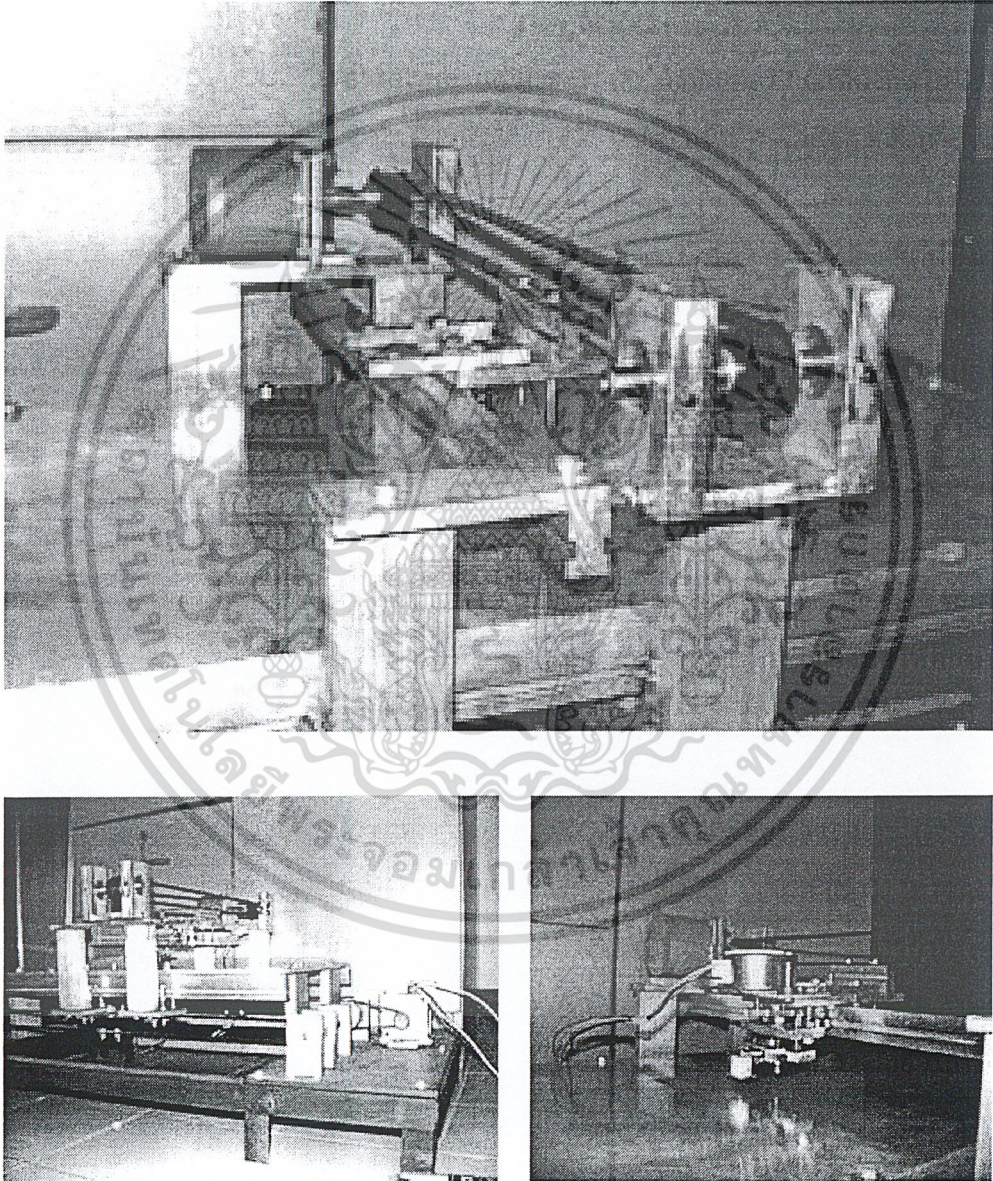
ภาพที่ 3.1 แสดงโครงสร้างโดยรวมของเครื่องวางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2 การออกแบบชิ้นงานส่วนต่าง ๆ ของเครื่อง

ในส่วนของการออกแบบในส่วนนี้ได้นำโครงสร้างของเครื่องพอร์ตเตอร์มาเป็นแนวทางในการออกแบบ ซึ่งชิ้นงานส่วนใหญ่จะใช้ลูมิเนียมในการทำ โดยใช้เครื่องกัด เครื่องกลึง เครื่องเจาะที่ภาคเครื่องกล ทำให้ได้ชิ้นงานที่ใช้ในการประกอบกันเป็นตัวเครื่องดังแสดงในภาพที่

3.2

ภาพที่ 3.2 แสดงชิ้นงานส่วนสำคัญต่าง ๆ ของเครื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในภาพที่ 3.2 ภาพใหญ่ด้านบนจะแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างที่เป็นส่วนของแกน Y ซึ่งทำจากอลูมิเนียมทั้งชุดโดยประกอบด้วยสเตปป์มอเตอร์และชุดสายพานที่ใช้ในการขับเคลื่อนทางด้านแกน Y ภาพใหญ่ด้านล่างจะแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างที่เป็นฐานของเครื่องวางซึ่งทำจากเหล็กฉากและเหล็กแผ่นเป็นส่วนประกอบหลัก และได้มีการติดตั้งตุ้กดึงที่ยึดเพลาของแกนขับเคลื่อนแกน X บนฐานด้วยคังในภาพ ซึ่งในส่วนของตุ้กดึงถ้าซื้อแบบสำเร็จจะมีราคาค่อนข้างสูง จึงทำโดยการถ่วงอลูมิเนียมแผ่นแล้วใส่ดัดปลุกปืนแทนซึ่งแสดงในภาพเล็กด้านล่าง

ส่วนภาพเล็กด้านขวาในภาพที่ 3.2 นั้นแสดงถึงกลไกที่ใช้เป็นแกนขับเคลื่อนในแกน Z ซึ่งประกอบด้วยส่วนของสเตปป์มอเตอร์และเฟืองกลไก รวมทั้งส่วนที่ใช้ในการดูดและวางอุปกรณ์ซึ่งนำ solenoid มาใช้งานในส่วนนี้แทนหัวดูดสูญญากาศ

3.2 การออกแบบและหลักการทํางานวงจรขับของสเตปป์มอเตอร์

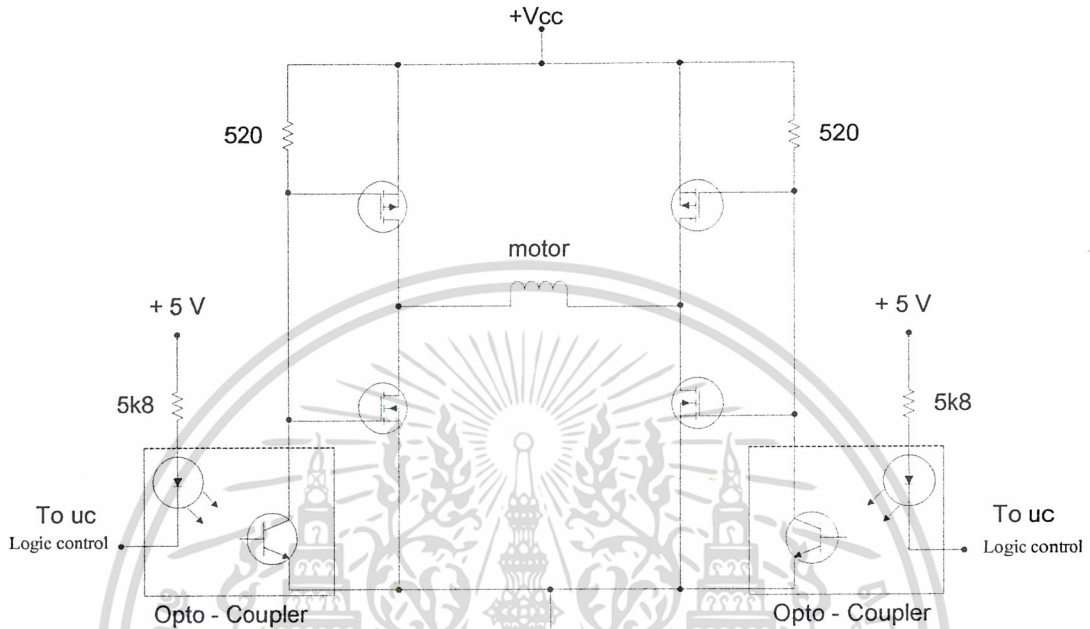
ในส่วนของการขับเคลื่อนโครงงานนี้ได้ใช้สเตปป์มอเตอร์เป็นตัวหลัก เนื่องจากการเลือกใช้สเตปป์มอเตอร์จะทำให้ระบบเป็นลักษณะการควบคุมแบบไม่ต้องป้อนกลับไม่ว่าจะเป็นการควบคุมตำแหน่งหรือความเร็ว เพราะสเตปป์มอเตอร์นั้นเคลื่อนที่เป็นสเตปป์ด้วยจำนวนองศาที่แน่นอนทำให้ความผิดพลาดเกี่ยวกับตำแหน่งของสเตปป์มอเตอร์แทบจะไม่มีเลย อีกทั้งการเลือกใช้สเตปป์มอเตอร์ทำให้ไม่จำเป็นต้องใช้วงจรแปลงดิจิทัลเป็นอินเทอร์เฟซกับไมโครคอมพิวเตอร์

เนื่องจากต้องการให้ได้แรงบิดเพิ่มมากขึ้น จึงเลือกใช้วงจรขับแบบบริดจ์ ซึ่งกระแสจะมีการไหลแบบสองทิศทาง และจะช่วยเพิ่มแรงบิดให้อีกประมาณ 20-35 % ของวงจรขับแบบมีกระแสไหลทางเดียว วงจรขับที่ใช้แสดงดังภาพที่ 3.3 ดังนี้

จากภาพที่ 3.3 สามารถอธิบายการทํางานของวงจรขับได้ดังนี้ วงจรในรูปแบบบริดจ์ประกอบด้วย Q1, Q2, Q3 และ Q4 โดยที่ Q1 และ Q2 ต่ดวงจรให้ทํางานเป็นแบบคอมพลีเมนต์รีลัฟซ์ (Complementary Switches) ดังนั้นเมื่อ Q1 ทํางาน Q2 จะหยุดทํางาน เช่นเดียวกันเมื่อ Q3 ทํางาน Q4 จะหยุดทํางาน Q1-Q4 ทำหน้าที่ในการกำหนดทิศทางกระแสของกระแสไฟฟ้าที่ป้อนเข้าสู่ขดลวดของสเตปป์มอเตอร์ หรือกำหนดขั้วไฟฟ้าที่ขดลวดและถ้า Q1-Q4 หยุดการทํางานหมดทุกตัวนั้นคือจะไม่มีกระแสไหลเข้าสู่ขดลวดเลย สถานะการทํางานของ Q1-Q4 ถูกกำหนดโดยพัลส์จากไมโครคอนโทรลเลอร์

จากวงจรจะเห็นได้ว่า IC6 ทำหน้าที่ควบคุมเฉพาะทรานซิสเตอร์ที่เป็นชนิด NPN ในวงจรบริดจ์ สำหรับทรานซิสเตอร์ชนิด PNP ถูกขับโดยผ่าน IC4 ซึ่งเป็นอินเวอร์เตอร์แบบเอาต์พุตเป็นแบบคอลเล็กเตอร์เปิด 6 ตัวในตัวเดียว IC4 มีหน้าที่ 2 ประการคือ ประการแรกเป็นตัวเปลี่ยนระดับแรงดันสัญญาณควบคุมจากเอาต์พุตของ IC6 จาก 5 โวลต์ เป็น 12 โวลต์ ในวงจรบริดจ์ และ

ประการที่ 2 คือ เป็นตัวกลับสถานะของสัญญาณอีกครั้งเพื่อไปอัสให้กับทรานซิสเตอร์แบบ PNP ได้ ส่วน Q5-Q8 การทำงานในส่วนนี้เหมือนกับที่กล่าวไปแล้ว

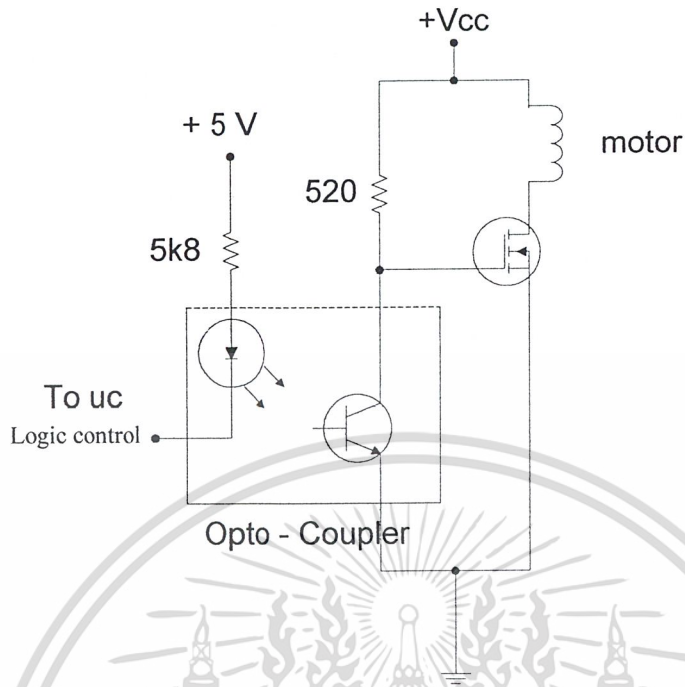

ภาพที่ 3.3 แสดงวงจรขับของสเตปปีงมอเตอร์ของแกน X ขับเคลื่อน

จากวงจรขับด้านบนจะเป็นในส่วนของแกน X แต่ในส่วนของแกน Y และ แกน Z จะใช้วงจรขับอีกวงจรซึ่งมีความยุ่งยากน้อยกว่า เนื่องไม่จำเป็นต้องรับภาระโหลดที่หนักมากเหมือนกับแกน X โดยวงจรขับของส่วนนี้จะเหมือนกันในแต่ละเฟสจึงได้นำมาแสดงไว้เพียงเฟสเดียวดังภาพที่ 3.4 ซึ่งมีหลักการทำงานดังนี้

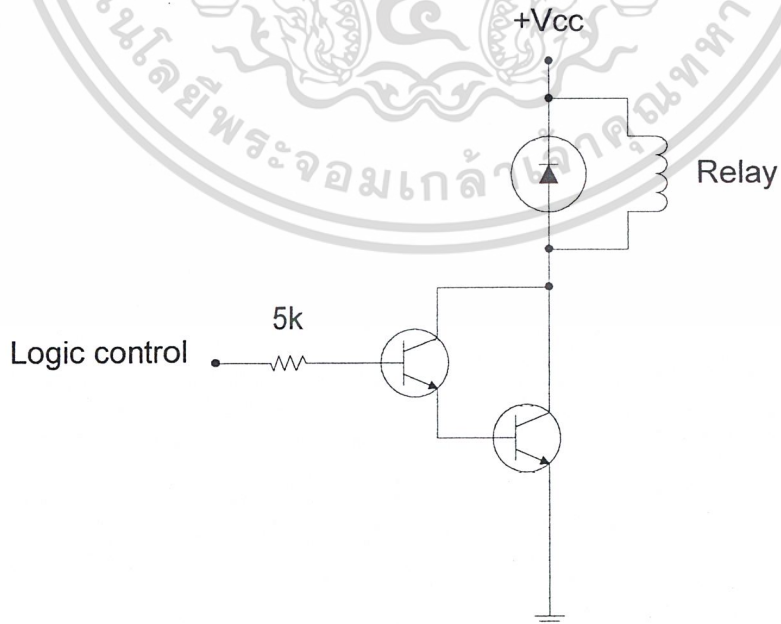
เมื่อป้อนลอจิก 0 จากไมโครคอนโทรลเลอร์ให้ขา 5 ของไอซี QTC 4N35 จะทำให้ทรานซิสเตอร์ในไอซีมีสภาพนำกระแส ซึ่งจะเป็นผลทำให้กระแสไม่ไหลผ่านขดลวดของมอเตอร์ในเฟสนั้น หมายถึงเฟสนั้นๆก็จะได้ออกจิก 0 ไป แต่ถ้าป้อนลอจิก 1 จากไมโครคอนโทรลเลอร์ให้ขา 5 ของไอซี QTC 4N35 จะทำให้ทรานซิสเตอร์ในไอซีมีสภาพ Off คือไม่นำกระแส ซึ่งจะเป็นผลทำให้กระแสจากไฟเลี้ยง 5 โวลต์ไม่ไหลผ่านขดลวดของมอเตอร์ในเฟสนั้น หมายถึงเฟสนั้นๆก็จะได้ออกจิก 1 ไป ที่กล่าวมานี้เป็นเพียงการป้อนลอจิกให้เพียงเฟสเดียวเท่านั้น ซึ่งก็หมายความว่า ถ้าต้องการ Drive เฟสที่ 1 ก็ป้อนลอจิก 1 ให้ การจะทำให้มอเตอร์หมุนได้นั้นต้องป้อนสเตปของเฟสให้ถูกต้องตามลำดับมอเตอร์จึงจะหมุนตามที่ต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.4 แสดงวงจรขับสเตปิ่งมอเตอร์ของแกน Y และ Z เพียง 1 เฟส

ในส่วนต่อไปจะกล่าวถึงส่วนของวงจรขับกระแสให้กับส่วนของหัวดูดตัวอุปกรณ์ที่เป็น Solenoid ซึ่งในส่วนนี้ได้แสดงภาพวงจรการทำงานไว้แล้วในภาพที่ 3.5 ข้างล่างนี้

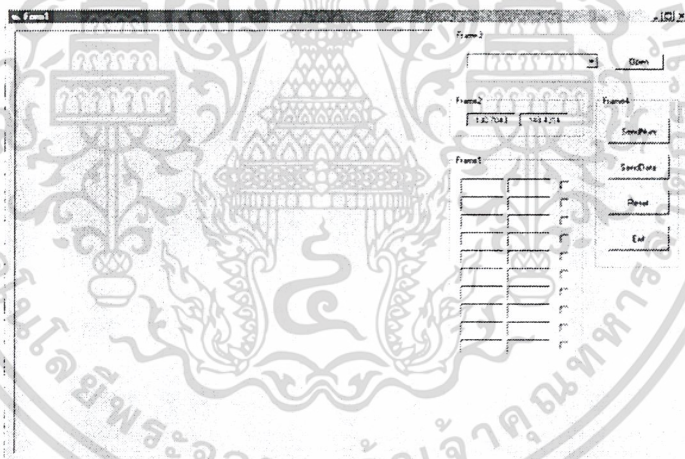
ภาพที่ 3.5 แสดงวงจรขับกระแสของส่วนหัวดูด Solenoid

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 การออกแบบส่วนรับค่าพิกัดของตัวอุปกรณ์ทางคอมพิวเตอร์

ในการทำงานส่วนนี้ได้เลือกใช้ภาษา Visual Basic 6 ในการเขียนโปรแกรมเนื่องจากเป็นโปรแกรมแบบวิซวลที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจและเหมาะสำหรับผู้เริ่มต้นเขียนโปรแกรม โดยโปรแกรมที่ได้มีการใช้งานที่ง่าย เพราะเป็นโปรแกรมที่ใช้งานบนระบบปฏิบัติการวินโดวส์ 95 (Windows 95) ขึ้นไป ซึ่งเป็นระบบปฏิบัติการที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย สำหรับการติดต่อกับอุปกรณ์ภายนอกนั้น ภาษา Visual Basic มีส่วนของการเชื่อมต่อไว้พร้อม โดยผ่านทางพอร์ตอนุกรม

ในภาพที่ 3.6 จะแสดงให้เห็นหน้าจอทำงานของโปรแกรมที่ได้ทำการเขียนขึ้นมา ซึ่งประกอบด้วยส่วนที่ใช้ในการโหลดภาพวงจรที่จะวางตัวอุปกรณ์ ช่องที่แสดงพิกัดของตำแหน่งของตัวอุปกรณ์ที่จะวาง ส่วนของการคำนวณจากพิกัดไปเป็นจำนวนรอบการหมุนของมอเตอร์เพื่อส่งค่าออกทางพอร์ตอนุกรมไปให้ไมโครคอนโทรลเลอร์ใช้ควบคุมการขับเคลื่อนแกนต่างๆต่อไป ดังภาพ

ภาพที่ 3.6 แสดง โปรแกรมที่ใช้รับค่าตำแหน่งทางคอมพิวเตอร์

ในส่วนขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม วิธีการคำนวณค่าจำนวนรอบการหมุนจากค่าตำแหน่งที่ได้จากการคลิกเมาส์ที่ภาพวงจรมานั้น จะอธิบายเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

เมื่อเริ่มรัน โปรแกรม โปรแกรมจะรอรับการป้อนชื่อไฟล์ที่ต้องการวางตัวอุปกรณ์ เมื่อป้อนชื่อไฟล์แล้วให้คลิกปุ่ม OPEN ภาพจะปรากฏที่ส่วนพื้นที่ว่างด้านข้าง จากนั้นโปรแกรมจะรอรับค่าตำแหน่งจากการคลิกเมาส์บนภาพที่โหลดมาและจะนำค่าที่ได้มาแสดงที่ตารางด้วย

จากนั้นเมื่อทำการคลิกปุ่มคำนวณ โปรแกรมจะทำการคำนวณเปลี่ยนจากค่าตำแหน่งให้

เป็นค่าจำนวนรอบของการหมุนของสเตปปีงมอเตอร์ โดยค่าที่นำไปหารตำแหน่งคือค่าระยะทาง
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่จะเขียนขึ้นใหม่
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

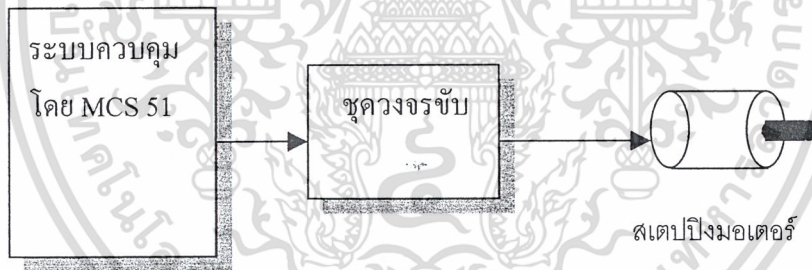
ต่อสแตปของมอเตอร์นั่นเอง ซึ่งของแกน X และแกน Y นั้นไม่เท่ากันเมื่อเราได้ค่าจำนวนสแตปการหมุนของทั้งแกน X และ Y แล้ว ก็จะนำค่าดังกล่าวไปทำการแปรรูปเพื่อให้สะดวกต่อการนำค่าไปใช้ของไมโครคอนโทรลเลอร์ในกระบวนการต่อไป

การแปรสภาพดังกล่าวก็คือการแยกค่าจำนวนรอบการหมุนของมอเตอร์ออกเป็น 2 ไบต์ เพื่อให้ง่ายต่อการรับค่าทางโปรแกรมจะทำการส่งค่าของจำนวนข้อมูลทั้งหมดที่จะส่งไปให้กับไมโครคอนโทรลเลอร์ก่อนที่จะส่งข้อมูลทั้งหมดออกทางพอร์ตอนุกรมไป

3.4 การเขียนโปรแกรมควบคุมการทำงานของสแตปिंगมอเตอร์

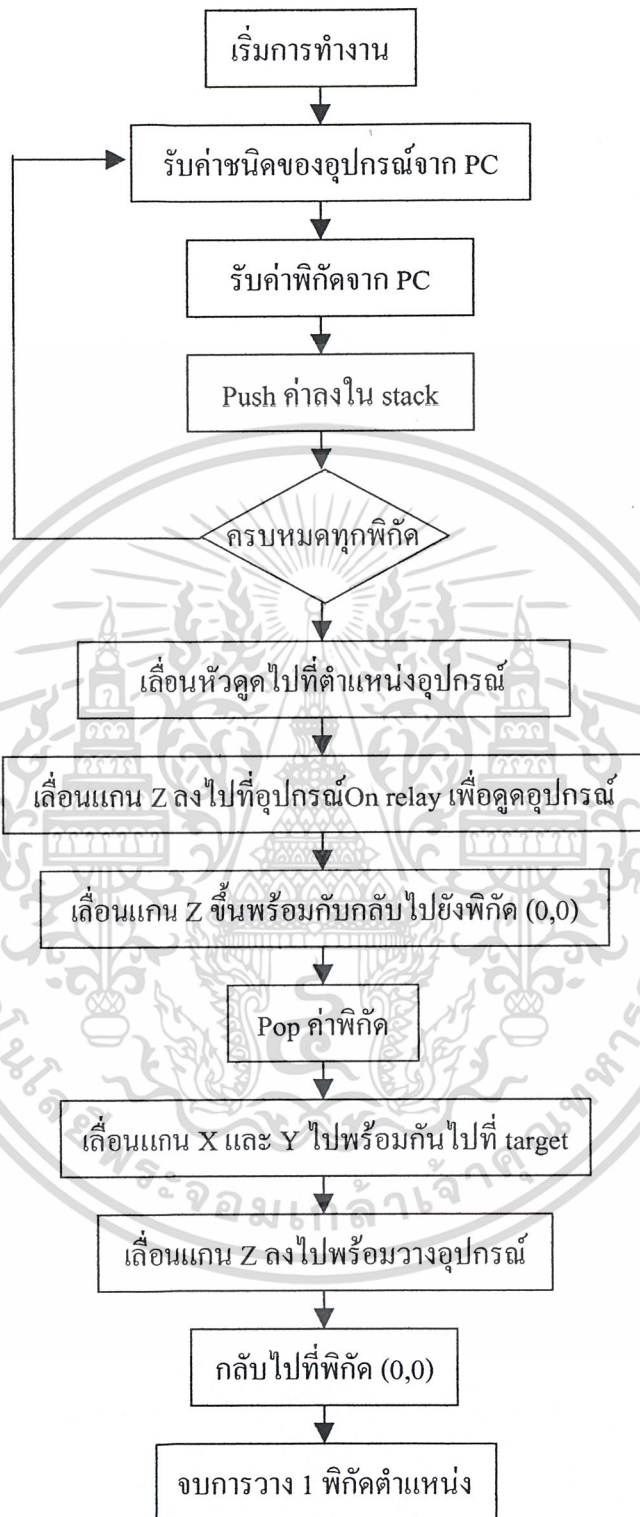
การควบคุมการทำงานของสแตปिंगมอเตอร์ได้นำไมโครคอนโทรลเลอร์มาใช้งาน โดยเลือกตระกูล MCS 51 ซึ่งต้องเขียนโปรแกรมควบคุมการทำงาน และแบ่งเป็น 2 ส่วนที่สำคัญคือ ส่วนที่รับค่าพิกัด และส่วนที่คำนวณค่าพิกัดที่ได้ไปเป็นจำนวนรอบการหมุนของสแตปिंगมอเตอร์

ในภาพที่ 3.7 แสดงบล็อกไดอะแกรมแสดงการควบคุมสแตปिंगมอเตอร์โดยไมโครคอนโทรลเลอร์ MCS 51

ภาพที่ 3.7 แสดงบล็อกไดอะแกรมการควบคุมการทำงานของสแตปिंगมอเตอร์ด้วย MCS 51

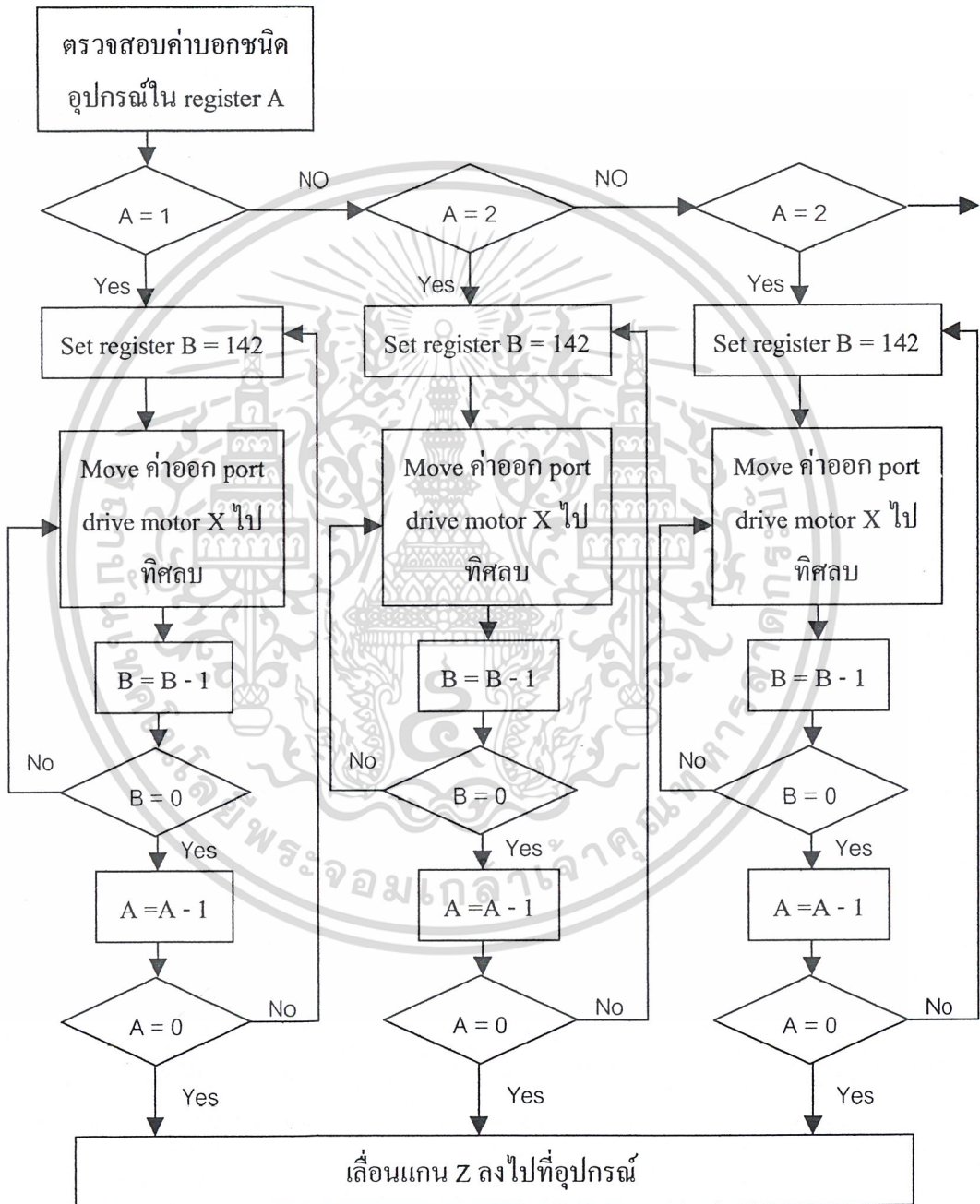
ในการออกแบบการทำงานในส่วนนี้มีขั้นตอนที่ค่อนข้างจะซับซ้อน จึงจะขออธิบายโดยใช้ผังแสดงขั้นตอนการทำงานเพื่อความสะดวกและง่ายแก่การทำความเข้าใจ ดังภาพที่ 3.8 จะเป็นผังแสดงกระบวนการทำงานโดยรวมของขั้นตอนการวางตั้งแต่รับค่าตำแหน่งมาจากคอมพิวเตอร์ทางพอร์ตอนุกรม

ภาพที่ 3.8 ผังแสดงกระบวนการทำงาน โดยรวมของขั้นตอนการวางในแต่ละตำแหน่ง

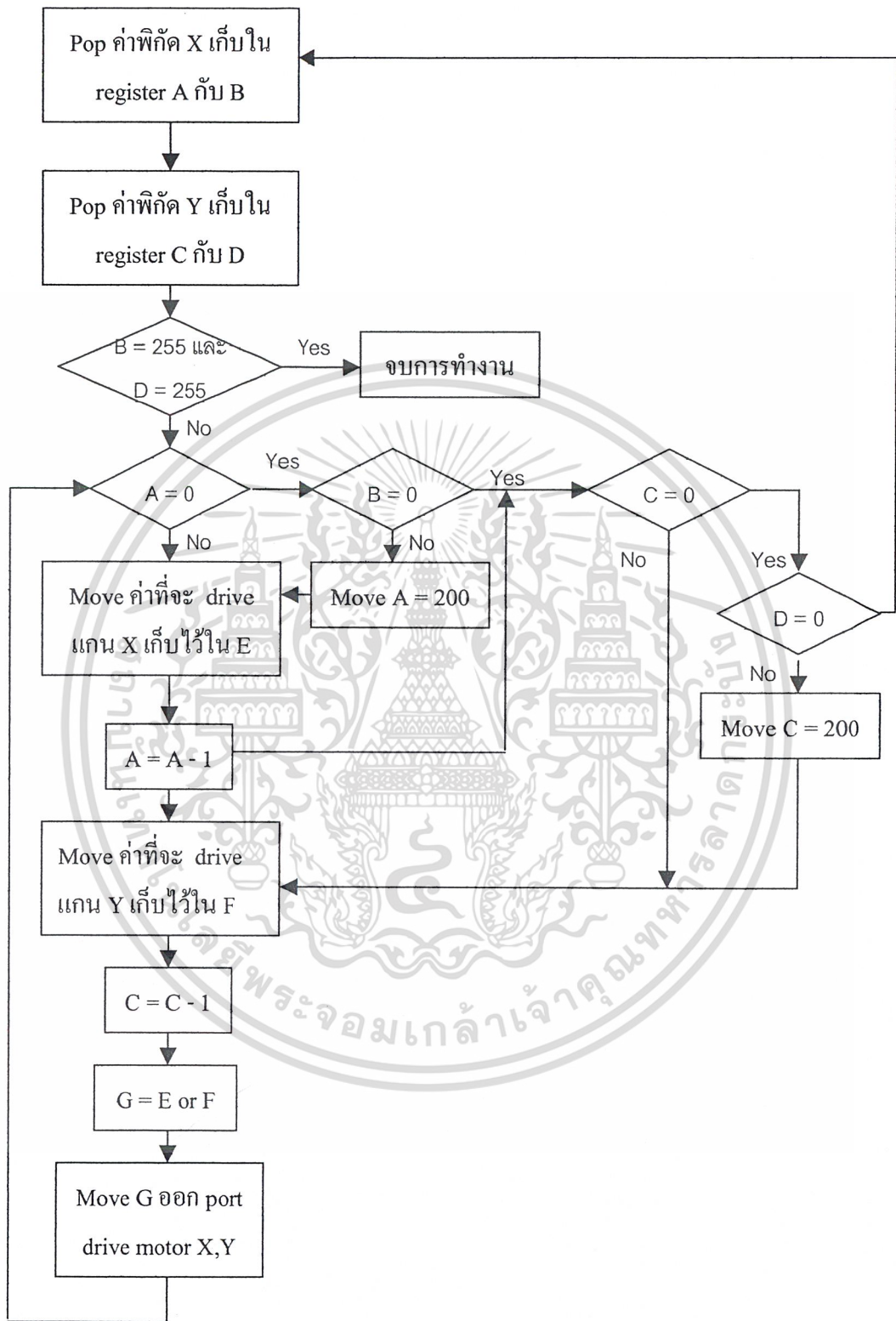
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในส่วนต่อไปนี้จะเป็นการอธิบายขั้นตอนการทำงานในส่วนโปรแกรมย่อยต่างๆ เช่น ขั้นตอนในขณะที่เลื่อนหัวคูดไปที่ตำแหน่งอุปกรณ์ การเลื่อนแกน Z ขึ้น-ลง และการเลื่อนแกน X และแกน Y ซึ่งในขั้นตอนทั้งหมดนั้นจะอธิบายด้วยผังแสดงการทำงานเพื่อความสะดวกและง่ายต่อการนำไปใช้งานและทำความเข้าใจ ดังนี้

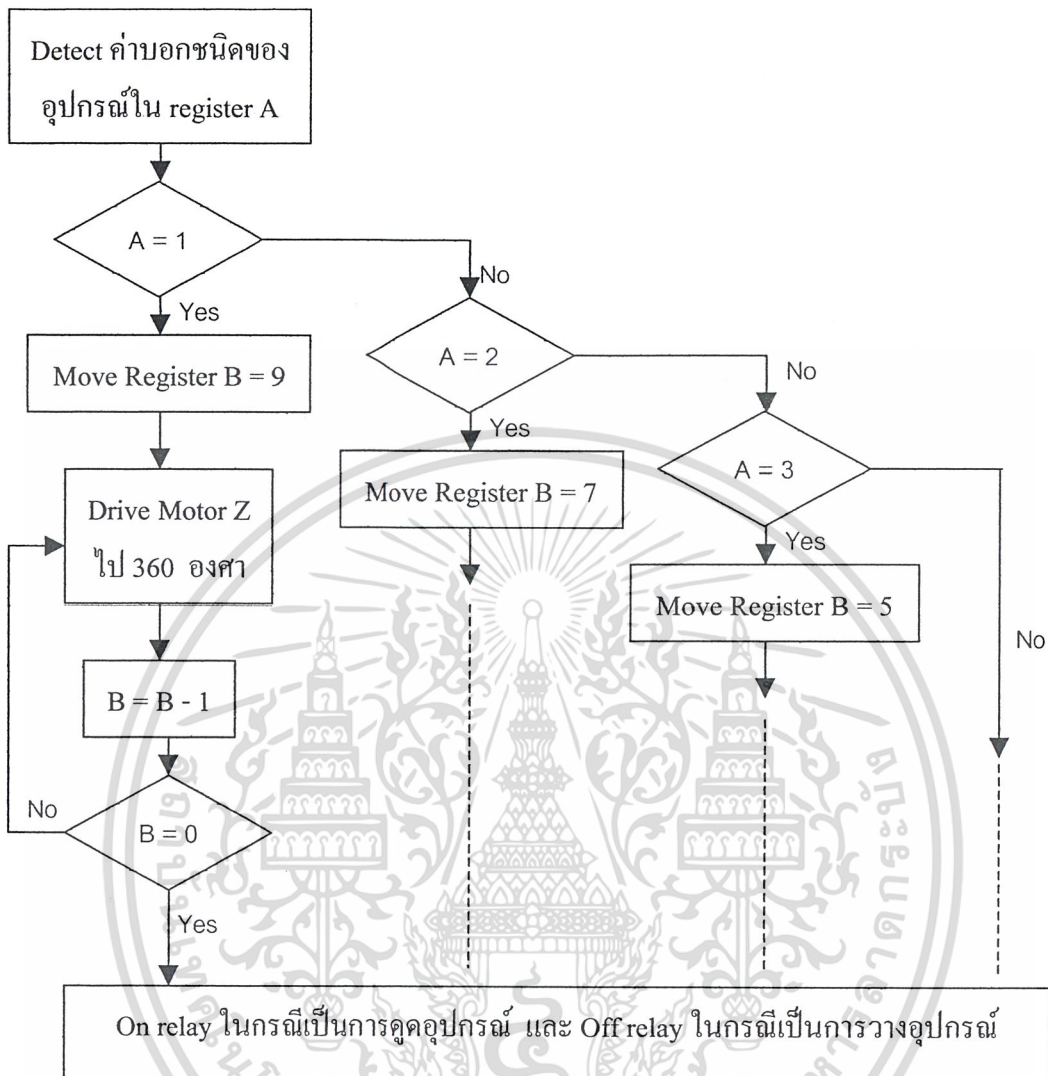
ภาพที่ 3.9 ผังแสดงกระบวนการเลื่อนหัวคูดไปที่ตำแหน่งอุปกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.10 ฟังแสดงขั้นตอนการเลื่อนแกน X และ Y ไปยังพิกัดที่ต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.11 ผังแสดงขั้นตอนการเคลื่อนแกน Z ขึ้น-ลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การเขียนโปรแกรม

ในส่วนของ การเขียนโปรแกรมควบคุมการขับเคลื่อนมอเตอร์ทั้ง 3 แกนถือเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในโครงงานนี้ ซึ่งการออกแบบและหลักการทำงานของเครื่องวางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์นั้น ส่วนถูกควบคุมโดยการโปรแกรมทางไมโครคอนโทรลเลอร์ โดยอาศัยขั้นตอนการออกแบบดังแสดงใน Flow Chat ในบทที่ 3 ในบทนี้จึงได้นำ Source Code มาเขียนไว้เพื่อช่วยต่อการศึกษาและการทำความเข้าใจถึงเทคนิคต่างๆที่ใช้ในการควบคุมการเลื่อนแกนทั้ง 3 แกน ดังนี้

3.1 โปรแกรมควบคุมการขับเคลื่อนมอเตอร์ทั้ง 3

```

org 0000h
xstep1 equ
xstep2 equ 00001010b
xstep3 equ 00001011b
xstep4 equ 00001001b
xstep5 equ 00001101b
xstep6 equ 00000101b
xstep7 equ 00000111b
xstep8 equ 00000110b
ystep1 equ 00010000b
ystep2 equ 00110000b
ystep3 equ 00100000b
ystep4 equ 01100000b
ystep5 equ 01000000b
ystep6 equ 11000000b
ystep7 equ 10000000b
ystep8 equ 10010000b
zstep1 equ 00010000b
zstep2 equ 00100000b
zstep3 equ 01000000b

zstep4 equ 10000000b
bstep1 equ 10000000b
bstep2 equ 01000000b
bstep3 equ 00100000b
bstep4 equ 00010000b
bstep1 equ 00000110b
bstep2 equ 00000111b
bstep3 equ 00000101b
bstep4 equ 00001101b
bstep5 equ 00001001b
bstep6 equ 00001011b
bstep7 equ 00001010b
bstep8 equ 00001110b

devide equ 200
typecom equ 142
compn1 equ 108
compn2 equ 84
compn3 equ 60
pmotor equ p0
portz equ p3

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

relay equ  p2.7                mov  r0,0038h
rest equ   00001111b           inc  r0
restz equ  00000000b
lbytex equ 1010                start1:djnz r0,get
hbytex equ 1210                jmp  con
lbytey equ 1410                get: lcall getxy
hbytey equ 1610                push acc
cl1 equ   p2.0                jmp  start1
cl2 equ   p2.1
cl3 equ   p2.2                con: mov  p2,#01111111b
row1 equ  p2.3                clr  cl3
row2 equ  p2.4                jnb  row4,checkenter
row3 equ  p2.5                setb cl1
row4 equ  p2.6                ajmp con
baud equ  244 :256-12
newic: mov p1,#0                checkenter: lcall delay10ms
mov  sp,#0090h                jnb  row4,go
mov  pcon,#80h                ajmp con
mov  tmod,#22h
mov  th1,#baud                go: nop
mov  tl1,#baud
setb tcon.6                clr  psw.4
mov  scon,#52h                setb psw.3
setb psw.4                mov  r0,#lbytex
clr  psw.3                mov  r1,#hbytex
lcall getxy                setb psw.4
mov  r7,a                clr  psw.3
clr  psw.4                mov  r0,#lbytey
clr  psw.3                mov  r1,#hbytey
lcall getxy                clr  psw.4
mov  0038h,a                clr  psw.3

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

mov r0,0038h                                dec r0
ckb: clr psw.4                                dec r0
clr psw.3                                    jmp ckb
cjne r0,#0,popacc
jmp mov255                                    mov255:clr psw.4 ;mov value
                                                for check end position xy
popacc:setb psw.4 position y                 setb psw.3
clr psw.3                                    mov @r0,#0
pop acc                                       mov @r1,#11111111b
mov @r0,acc
inc r0                                       setb psw.4
pop acc                                       clr psw.3
mov @r1,acc                                   mov @r0,#0
inc r1                                       mov @r1,#11111111b
clr psw.4                                    clr psw.4
clr psw.3                                    clr psw.3
dec r0
dec r0                                       clr psw.4 ;set start position
                                                address for keep number
clr psw.4 ;keep position x                 setb psw.3 ;of step from pc so
setb psw.3                                   it use register blank1
pop acc                                       mov r0,#lbytex ;lowbytex
mov @r0,acc                                   mov r1,#hbytex ;highbytex
inc r0                                       setb psw.4
pop acc                                       clr psw.3
mov @r1,acc                                   mov r0,#lbytex ;lowbytex
inc r1                                       mov r1,#hbytex ;highbytex

clr psw.4                                    jmp begin
clr psw.3                                    start: clr psw.4

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

setb psw.3                                cjne r5,#0,comd2
inc r0                                      cjne r6,#0,cset2
inc r1                                      ajmp halfcomp
setb psw.4                                cset2: dec r6
clr psw.3                                  mov r5,#typecom
inc r0                                      comd2: dec r5
inc r1                                      setb psw.4
begin: setb psw.4                          setb psw.3
clr psw.3                                  mov r6,#bxstep3
mov r5,#typecom                            mov r7,#0
mov a,r7                                    clr psw.4
mov r6,a                                    clr psw.3
                                           lcall outport
comp1: setb psw.4                          comp3: setb psw.4
clr psw.3                                  clr psw.3
cjne r5,#0,comd1                          cjne r5,#0,comd3
cjne r6,#0,cset1                          cjne r6,#0,cset3
ajmp halfcomp                             ajmp halfcomp
cset1: dec r6                              cset3: dec r6
mov r5,#typecom                            mov r5,#typecom
comd1: dec r5                              comd3: dec r5
setb psw.4                                setb psw.4
setb psw.3                                setb psw.3
mov r6,#bxstep2                          mov r6,#bxstep4
mov r7,#0                                  mov r7,#0
clr psw.4                                  clr psw.4
clr psw.3                                  clr psw.3
lcall outport                             lcall outport

comp2: setb psw.4                          comp4: setb psw.4
clr psw.3

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

clr psw.3
cjne r5,#0,comd4
cjne r6,#0,cset4
ajmp halfcomp
cset4: dec r6
mov r5,#typecom
comd4: dec r5
setb psw.4
setb psw.3
mov r6,#bxstep5
mov r7,#0
clr psw.4
clr psw.3
lcall outport
comp5: setb psw.4
clr psw.3
cjne r5,#0,comd5
cjne r6,#0,cset5
ajmp halfcomp
cset5: dec r6
mov r5,#typecom
comd5: dec r5
setb psw.4
setb psw.3
mov r6,#bxstep6
mov r7,#0
clr psw.4
clr psw.3
lcall outport

comp6: setb psw.4
clr psw.3
cjne r5,#0,comd6
cjne r6,#0,cset6
ajmp halfcomp
cset6: dec r6
mov r5,#typecom
comd6: dec r5
setb psw.4
setb psw.3
mov r6,#bxstep7
mov r7,#0
clr psw.4
clr psw.3
lcall outport
comp7: setb psw.4
clr psw.3
cjne r5,#0,comd7
cjne r6,#0,cset7
ajmp halfcomp
cset7: dec r6
mov r5,#typecom
comd7: dec r5
setb psw.4
setb psw.3
mov r6,#bxstep8
mov r7,#0
clr psw.4
clr psw.3
lcall outport

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

comp8: setb psw.4
        clr psw.3
        cjne r5,#0,comd8
        cjne r6,#0,cset8
        ajmp halfcomp
cset8: dec r6
        mov r5,#typecom
comd8: dec r5
        setb psw.4
        setb psw.3
        mov r6,#bxstep1
        mov r7,#0
        clr psw.4
        clr psw.3
        lcall outport
        ajmp comp1

halfcomp: lcall downz
          lcall delay1ms
onrelay: setb relay
          lcall delay1s
          lcall upz
backto00: setb psw.4
          clr psw.3
          mov r5,#typecom
          mov a,r7
          mov r6,a

          setb psw.4
setb psw.3
cjne r6,#bxstep8,comck2
ajmp bcom2
comck2: cjne r6,#bxstep7,comck3
ajmp bcom3
comck3: cjne r6,#bxstep6,comck4
ajmp bcom4
comck4: cjne r6,#bxstep5,comck5
ajmp bcom5
comck5: cjne r6,#bxstep4,comck6
ajmp bcom6
comck6: cjne r6,#bxstep3,comck7
ajmp bcom7
comck7: cjne r6,#bxstep2,comck8
ajmp bcom8
comck8: cjne r6,#bxstep1,comerr
ajmp bcom1
comerr: nop

bcom1: setb psw.4
        clr psw.3
        cjne r5,#0,cbmd1
        cjne r6,#0,cbet1
        ajmp endchoose
cbet1: dec r6
        mov r5,#typecom
cbmd1: dec r5
        setb psw.4
        setb psw.3
        mov r6,#xstep1
        mov r7,#0

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

clr psw.4
clr psw.3
lcall outport

bcom2: setb psw.4
clr psw.3
cjne r5,#0,cbmd2
cjne r6,#0,cbet2
ajmp endchoose
cbet2: dec r6
mov r5,#typecom
cbmd2: dec r5
setb psw.4
setb psw.3
mov r6,#xstep2
mov r7,#0
clr psw.4
clr psw.3
lcall outport

bcom3: setb psw.4
clr psw.3
cjne r5,#0,cbmd3
cjne r6,#0,cbet3
ajmp endchoose
cbet3: dec r6
mov r5,#typecom
cbmd3: dec r5
setb psw.4
setb psw.3
mov r6,#xstep3

mov r7,#0
clr psw.4
clr psw.3
lcall outport

bcom4: setb psw.4
clr psw.3
cjne r5,#0,cbmd4
cjne r6,#0,cbet4
ajmp endchoose
cbet4: dec r6
mov r5,#typecom
cbmd4: dec r5
setb psw.4
setb psw.3
mov r6,#xstep4
mov r7,#0
clr psw.4
clr psw.3
lcall outport

bcom5: setb psw.4
clr psw.3
cjne r5,#0,cbmd5
cjne r6,#0,cbet5
ajmp endchoose
cbet5: dec r6
mov r5,#typecom
cbmd5: dec r5
setb psw.4
setb psw.3

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

mov r6,#xstep5
mov r7,#0
clr psw.4
clr psw.3
lcall outport

setb psw.3
mov r6,#xstep7
mov r7,#0
clr psw.4
clr psw.3
lcall outport

```

bcom6: setb psw.4

```

clr psw.3
cjne r5,#0,cbmd6
cjne r6,#0,cbet6
ajmp endchoose
cbet6: dec r6
mov r5,#typecom
cbmd6: dec r5
setb psw.4
setb psw.3
mov r6,#xstep6
mov r7,#0
clr psw.4
clr psw.3
lcall outport

bcom8: setb psw.4
clr psw.3
cjne r5,#0,cbmd8
cjne r6,#0,cbet8
ajmp endchoose
cbet8: dec r6
mov r5,#typecom
cbmd8: dec r5
setb psw.4
setb psw.3
mov r6,#xstep8
mov r7,#0
clr psw.4
clr psw.3
lcall outport

```

bcom7: setb psw.4

```

clr psw.3
cjne r5,#0,cbmd7
cjne r6,#0,cbet7
ajmp endchoose
cbet7: dec r6
mov r5,#typecom
cbmd7: dec r5
setb psw.4

ajmp bcom1
endchoose: nop
clr psw.4
setb psw.3
mov a,@r0
clr psw.4
clr psw.3

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

mov r0,a ;r0 in blank0 cjne r1,#11111111b,ckzero
keep lowbytex cjne r3,#11111111b,ckzero
mov r4,a ljmp endd
clr psw.4 ckzero:clr psw.4
setb psw.3 clr psw.3
mov a,@r1 cjne r0,#0,step1
clr psw.4 cjne r1,#0,step1
clr psw.3 cjne r2,#0,step1
mov r1,a cjne r3,#0,step1
mov r5,a ljmp finish
setb psw.4
clr psw.3 ckfinish1: cjne r0,#0,step1
mov a,@r0 cjne r1,#0,step1
clr psw.4 cjne r2,#0,step1
clr psw.3 cjne r3,#0,step1
mov r2,a ljmp rest3s
mov r6,a
setb psw.4 step1: nop
clr psw.3 ckx1: cjne r0,#0,decxstep1
mov a,@r1 cjne r1,#0,set1x200
clr psw.4 nop
clr psw.3 jmp cky1
mov r3,a set1x200: dec r1
mov r7,a mov r0,#devide
decxstep1: dec r0
mr6r7: setb psw.4 setb psw.4
setb psw.3 setb psw.3
mov r6,#xstep1 mov r6,#xstep1
mov r7,#ystep1 clr psw.4
clr psw.4 clr psw.3
clr psw.3 cky1: cjne r2,#0,decystep1

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

    cjne r3,#0,set1y200
    nop
    jmp output1
set1y200: dec r3
    mov r2,#devide
decystep1: dec r2
    setb psw.4
    setb psw.3
    mov r7,#ystep1
    clr psw.4
    clr psw.3
output1: lcall output
ckfinish2: cjne r0,#0,step2
    cjne r1,#0,step2
    cjne r2,#0,step2
    cjne r3,#0,step2
    ljmp rest3s
step2: nop
ckx2: cjne r0,#0,decxstep2
    cjne r1,#0,set2x200
    nop
    jmp cky2
set2x200: dec r1
    mov r0,#devide
decxstep2: dec r0
    setb psw.4
    setb psw.3
    mov r6,#xstep2
    clr psw.4
    clr psw.3
    cky2: cjne r2,#0,decystep2
    cjne r3,#0,set2y200
    nop
    jmp output2
set2y200: dec r3
    mov r2,#devide
decystep2: dec r2
    setb psw.4
    setb psw.3
    mov r7,#ystep2
    clr psw.4
    clr psw.3
output2: lcall output
ckfinish3: cjne r0,#0,step3
    cjne r1,#0,step3
    cjne r2,#0,step3
    cjne r3,#0,step3
    ljmp rest3s
step3: nop
ckx3: cjne r0,#0,decxstep3
    cjne r1,#0,set3x200
    nop
    jmp cky3
set3x200: dec r1
    mov r0,#devide

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

decxstep3: dec r0
            setb psw.4
            setb psw.3
            mov r6,#xstep3
            clr psw.4
            clr psw.3

ckx3: cjne r2,#0,decystep3
        cjne r3,#0,set3y200
        nop
        jmp outport3
set3y200: dec r3
        mov r2,#devide
decystep3: dec r2
            setb psw.4
            setb psw.3
            mov r7,#ystep3
            clr psw.4
            clr psw.3

outport3: lcall outport

ckfinish4: cjne r0,#0,step4
            cjne r1,#0,step4
            cjne r2,#0,step4
            cjne r3,#0,step4
            ljmp rest3s

step4: nop
ckx4: cjne r0,#0,decxstep4
        cjne r1,#0,set4x200
            nop
            jmp cky4
set4x200: dec r1
            mov r0,#devide
decxstep4: dec r0
            setb psw.4
            setb psw.3
            mov r6,#xstep4
            clr psw.4
            clr psw.3

ckx4: cjne r2,#0,decystep4
        cjne r3,#0,set4y200
        nop
        jmp outport4
set4y200: dec r3
        mov r2,#devide
decystep4: dec r2
            setb psw.4
            setb psw.3
            mov r7,#ystep4
            clr psw.4
            clr psw.3

outport4: lcall outport

ckfinish5: cjne r0,#0,step5
            cjne r1,#0,step5
            cjne r2,#0,step5
            cjne r3,#0,step5
            ljmp rest3s

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

step5: nop
ckx5: cjne r0,#0,decxstep5
      cjne r1,#0,set5x200
      nop
      jmp cky5
set5x200: dec r1
          mov r0,#devide
decxstep5: dec r0
          setb psw.4
          setb psw.3
          mov r6,#xstep5
          clr psw.4
          clr psw.3
cky5: cjne r2,#0,decystep5
      cjne r3,#0,set5y200
      nop
      jmp output5
set5y200: dec r3
          mov r2,#devide
decystep5: dec r2
          setb psw.4
          setb psw.3
          mov r7,#ystep5
          clr psw.4
          clr psw.3
output5: lcall output
ckfinish6: cjne r0,#0,step6
           cjne r1,#0,step6
           cjne r2,#0,step6
           cjne r3,#0,step6
           ljmp rest3s
step6: nop
ckx6: cjne r0,#0,decxstep6
      cjne r1,#0,set6x200
      nop
      jmp cky6
set6x200: dec r1
          mov r0,#devide
decxstep6: dec r0
          setb psw.4
          setb psw.3
          mov r6,#xstep6
          clr psw.4
          clr psw.3
cky6: cjne r2,#0,decystep6
      cjne r3,#0,set6y200
      nop
      jmp output6
set6y200: dec r3
          mov r2,#devide
decystep6: dec r2
          setb psw.4
          setb psw.3
          mov r7,#ystep6
          clr psw.4
          clr psw.3

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

outport6: lcall outport                mov r7,#ystep7
                                        clr psw.4
ckfinish7: cjne r0,#0,step7           clr psw.3
    cjne r1,#0,step7
    cjne r2,#0,step7                   outport7: lcall outport
    cjne r3,#0,step7
    ljmp rest3s                         ckfinish8: cjne r0,#0,step8
                                        cjne r1,#0,step8
step7: nop                             cjne r2,#0,step8
ckx7: cjne r0,#0,decxstep7            cjne r3,#0,step8
    cjne r1,#0,set7x200                 ljmp rest3s
    nop
    jmp cky7                            step8: nop
set7x200: dec r1                       ckx8: cjne r0,#0,decxstep8
    mov r0,#devide                     cjne r1,#0,set8x200
decxstep7: dec r0                      nop
    setb psw.4                          jmp cky8
    setb psw.3                          set8x200: dec r1
    mov r6,#xstep7                      mov r0,#devide
    clr psw.4                            decxstep8: dec r0
    clr psw.3                            setb psw.4
                                        setb psw.3
cky7: cjne r2,#0,decystep7            mov r6,#xstep8
    cjne r3,#0,set7y200                 clr psw.4
    nop                                  clr psw.3
    jmp outport7
set7y200: dec r3                       cky8: cjne r2,#0,decystep8
    mov r2,#devide                     cjne r3,#0,set8y200
decystep7: dec r2                      nop
    setb psw.4                          jmp outport8
    setb psw.3                          set8y200: dec r3

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

mov r2,#devide
decystep8: dec r2
setb psw.4
setb psw.3
mov r7,#ystep8
clr psw.4
clr psw.3

outport8: lcall outport
ajmp ckfinish1

rest3s:
setb psw.4
setb psw.3
mov r3,#60
t: mov pmotor,#rest
lcall delay10ms
setb psw.4
setb psw.3
djnz r3,t

target: lcall downz
lcall delay1ms
clr relay
lcall delay1s
lcall upz

setb psw.4
setb psw.3

cjne r6,#xstep1,ckjump2
clr psw.4
clr psw.3
ajmp bckfinish1
ckjump2: cjne r6,#xstep2,ckjump3
clr psw.4
clr psw.3
ajmp bckfinish8
ckjump3: cjne r6,#xstep3,ckjump4
clr psw.4
clr psw.3
ajmp bckfinish7
ckjump4: cjne r6,#xstep4,ckjump5
clr psw.4
clr psw.3
ajmp bckfinish6
ckjump5: cjne r6,#xstep5,ckjump6
clr psw.4
clr psw.3
ajmp bckfinish5
ckjump6: cjne r6,#xstep6,ckjump7
clr psw.4
clr psw.3
ajmp bckfinish4
ckjump7: cjne r6,#xstep7,ckjump8
clr psw.4
clr psw.3
ajmp bckfinish3
ckjump8: cjne r6,#xstep8,error2
clr psw.4
clr psw.3

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

    ajmp bckfinish2
error2: ljmp error
bckfinish1: clr psw.4
    clr psw.3
    cjne r4,#0,bstep1
    cjne r5,#0,bstep1
    cjne r6,#0,bstep1
    cjne r7,#0,bstep1
    ljmp finish
bstep1: nop
bckx1: cjne r4,#0,bdecxstep1
    cjne r5,#0,bset1x200
    nop
    jmp bcky1
bset1x200: dec r5
    mov r4,#devide
bdecxstep1: dec r4
    setb psw.4
    setb psw.3
    mov r6,#bxstep1
    clr psw.4
    clr psw.3
bcky1: cjne r6,#0,bdecystep1
    cjne r7,#0,bset1y200
    nop
    jmp boutport1
bset1y200: dec r7
    mov r6,#devide
bdecystep1: dec r6
    setb psw.4
    setb psw.3
    by1: cjne r7,#00010000b,by2
    mov r7,#10010000b
    clr psw.4
    clr psw.3
    ajmp boutport1
    by2: cjne r7,#00110000b,by3
    mov r7,#00010000b
    clr psw.4
    clr psw.3
    ajmp boutport1
    by3: cjne r7,#00100000b,by4
    mov r7,#00110000b
    clr psw.4
    clr psw.3
    ajmp boutport1
    by4: cjne r7,#01100000b,by5
    mov r7,#00100000b
    clr psw.4
    clr psw.3
    ajmp boutport1
    by5: cjne r7,#01000000b,by6
    mov r7,#01100000b
    clr psw.4
    clr psw.3
    ajmp boutport1
    by6: cjne r7,#11000000b,by7
    mov r7,#01000000b

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

clr psw.4                                mov r6,#bxstep2
clr psw.3                                clr psw.4
ajmp boutport1                            clr psw.3

by7: cjne r7,#10000000b,by8
mov r7,#11000000b                          bcky2: cjne r6,#0,bdecystep2
clr psw.4                                cjne r7,#0,bset2y200
clr psw.3                                nop ;number stepy =
ajmp boutport1                            0 use old step

by8: cjne r7,#10010000b,boutport1          jmp boutport2
mov r7,#10000000b                          bset2y200: dec r7
clr psw.4                                mov r6,#devide
clr psw.3                                bdecystep2: dec r6

boutport1: lcall outport                    setb psw.4
                                           setb psw.3
bckfinish2: cjne r4,#0,bstep2              cjne r7,#00010000b,b2y2
cjne r5,#0,bstep2                          mov r7,#10010000b
cjne r6,#0,bstep2                          clr psw.4
cjne r7,#0,bstep2                          clr psw.3
ljmp finish                                ajmp boutport2

                                           b2y2: cjne r7,#00110000b,b2y3
bstep2: nop                                mov r7,#00010000b
bckx2: cjne r4,#0,bdecxstep2              clr psw.4
cjne r5,#0,bset2x200                      clr psw.3
nop                                         ajmp boutport2
jmp bcky2                                  b2y3: cjne r7,#00100000b,b2y4
bset2x200: dec r5                          mov r7,#00110000b
mov r4,#devide                             clr psw.4
bdecxstep2: dec r4                         clr psw.3
setb psw.4                                 ajmp boutport2
setb psw.3                                b2y4: cjne r7,#01100000b,b2y5

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

mov r7,#00100000b
clr psw.4
clr psw.3
ajmp boutport2
b2y5: cjne r7,#01000000b,b2y6
mov r7,#01100000b
clr psw.4
clr psw.3
ajmp boutport2
b2y6: cjne r7,#11000000b,b2y7
mov r7,#01000000b
clr psw.4
clr psw.3
ajmp boutport2
b2y7: cjne r7,#10000000b,b2y8
mov r7,#11000000b
clr psw.4
clr psw.3
ajmp boutport2
b2y8: cjne r7,#10010000b,boutport2
mov r7,#10000000b
clr psw.4
clr psw.3

bstep3: nop
bckx3: cjne r4,#0,bdecxstep3
cjne r5,#0,bset3x200
nop ;number step x = 0
use old step
jmp bcky3
bset3x200: dec r5 ;case r1 do not
zero
mov r4,#devide
bdecxstep3: dec r4
setb psw.4
setb psw.3
mov r6,#bxstep3
clr psw.4
clr psw.3
bcky3: cjne r6,#0,bdecystep3
cjne r7,#0,bset3y200
nop ;number stepy = 0 use
old step
jmp boutport3
bset3y200: dec r7
mov r6,#devide
bdecystep3: dec r6

boutport2: lcall outport

setb psw.4
setb psw.3
bckfinish3: cjne r4,#0,bstep3
cjne r5,#0,bstep3
cjne r6,#0,bstep3
cjne r7,#0,bstep3
ljmp finish
cjne r7,#00010000b,b3y2
mov r7,#10010000b
clr psw.4
clr psw.3

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

    ajmp boutport3
b3y2: cjne r7,#00110000b,b3y3
    mov r7,#00010000b
    clr psw.4
    clr psw.3
    ajmp boutport3
b3y3: cjne r7,#00100000b,b3y4
    mov r7,#00110000b
    clr psw.4
    clr psw.3
    ajmp boutport3
b3y4: cjne r7,#01100000b,b3y5
    mov r7,#00100000b
    clr psw.4
    clr psw.3
    ajmp boutport3
b3y5: cjne r7,#01000000b,b3y6
    mov r7,#01100000b
    clr psw.4
    clr psw.3
    ajmp boutport3
b3y6: cjne r7,#11000000b,b3y7
    mov r7,#01000000b
    clr psw.4
    clr psw.3
    ajmp boutport3
b3y7: cjne r7,#10000000b,b3y8
    mov r7,#11000000b
    clr psw.4
    clr psw.3
    ajmp boutport3

    b3y8: cjne r7,#10010000b,boutport3
    mov r7,#10000000b
    clr psw.4
    clr psw.3
    boutport3: lcall outport
    bckfinish4: cjne r4,#0,bstep4
    cjne r5,#0,bstep4
    cjne r6,#0,bstep4
    cjne r7,#0,bstep4
    ljmp finish
    bstep4: nop
    bckx4: cjne r4,#0,bdecxstep4
    cjne r5,#0,bset4x200
    nop
    jmp bcky4
    bset4x200: dec r5
    mov r4,#devide
    bdecxstep4: dec r4
    setb psw.4
    setb psw.3
    mov r6,#bxstep4
    clr psw.4
    clr psw.3
    bcky4: cjne r6,#0,bdecystep4
    cjne r7,#0,bset4y200
    nop
    jmp boutport4

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

bset4y200: dec r7
            mov r6,#devide
bdecystep4: dec r6

            setb psw.4
            setb psw.3
            cjne r7,#00010000b,b4y2
            mov r7,#10010000b
            clr psw.4
            clr psw.3
            ajmp boutport4
b4y2: cjne r7,#00110000b,b4y3
            mov r7,#00010000b
            clr psw.4
            clr psw.3
            ajmp boutport4
b4y3: cjne r7,#00100000b,b4y4
            mov r7,#00110000b
            clr psw.4
            clr psw.3
            ajmp boutport4
b4y4: cjne r7,#01100000b,b4y5
            mov r7,#00100000b
            clr psw.4
            clr psw.3
            ajmp boutport4
b4y5: cjne r7,#01000000b,b4y6
            mov r7,#01100000b
            clr psw.4
            clr psw.3
            ajmp boutport4
b4y6: cjne r7,#11000000b,b4y7
            mov r7,#01000000b
            clr psw.4
            clr psw.3
            ajmp boutport4
b4y7: cjne r7,#10000000b,b4y8
            mov r7,#11000000b
            clr psw.4
            clr psw.3
            ajmp boutport4
b4y8: cjne r7,#10010000b,boutport4
            mov r7,#10000000b
            clr psw.4
            clr psw.3
            boutport4: lcall outport
bckfinish5: cjne r4,#0,bstep5
            cjne r5,#0,bstep5
            cjne r6,#0,bstep5
            cjne r7,#0,bstep5
            ljmp finish
bstep5: nop
bckx5: cjne r4,#0,bdecxstep5
            cjne r5,#0,bset5x200
            nop
            jmp bcky5
bset5x200: dec r5
            mov r4,#devide
bdecxstep5: dec r4

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

setb psw.4
setb psw.3
mov r6,#bxstep5
clr psw.4
clr psw.3

bcky5: cjne r6,#0,bdecystep5
        cjne r7,#0,bset5y200
        nop
        jmp boutport5
bset5y200: dec r7
        mov r6,#devide
bdecystep5: dec r6

setb psw.4
setb psw.3
cjne r7,#00010000b,b5y2
mov r7,#10010000b
clr psw.4
clr psw.3
ajmp boutport5
b5y2: cjne r7,#00110000b,b5y3
        mov r7,#00010000b
        clr psw.4
        clr psw.3
        ajmp boutport5
b5y3: cjne r7,#00100000b,b5y4
        mov r7,#00110000b
        clr psw.4
        clr psw.3
        ajmp boutport5
b5y4: cjne r7,#01100000b,b5y5
        mov r7,#00100000b
        clr psw.4
        clr psw.3
        ajmp boutport5
b5y5: cjne r7,#01000000b,b5y6
        mov r7,#01100000b
        clr psw.4
        clr psw.3
        ajmp boutport5
b5y6: cjne r7,#11000000b,b5y7
        mov r7,#01000000b
        clr psw.4
        clr psw.3
        ajmp boutport5
b5y7: cjne r7,#10000000b,b5y8
        mov r7,#11000000b
        clr psw.4
        clr psw.3
        ajmp boutport5
b5y8: cjne r7,#10010000b,boutport5
        mov r7,#10000000b
        clr psw.4
        clr psw.3

boutport5: lcall outport
bckfinish6: cjne r4,#0,bstep6
            cjne r5,#0,bstep6
            cjne r6,#0,bstep6
            cjne r7,#0,bstep6

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

ljmp finish
bstep6: nop
bckx6: cjne r4,#0,bdecxstep6
    cjne r5,#0,bset6x200
    nop
    jmp bcky6
bset6x200: dec r5
    mov r4,#devide
bdecxstep6: dec r4
    setb psw.4
    setb psw.3
    mov r6,#bxstep6
    clr psw.4
    clr psw.3
bcky6: cjne r6,#0,bdecystep6
    cjne r7,#0,bset6y200
    nop
    jmp boutport6
bset6y200: dec r7
    mov r6,#devide
bdecystep6: dec r6
    setb psw.4
    setb psw.3
    cjne r7,#00010000b,b6y2
    mov r7,#10010000b
    clr psw.4
    clr psw.3
    ajmp boutport6
b6y2: cjne r7,#00110000b,b6y3
    mov r7,#00010000b
    clr psw.4
    clr psw.3
    ajmp boutport6
b6y3: cjne r7,#00100000b,b6y4
    mov r7,#00110000b
    clr psw.4
    clr psw.3
    ajmp boutport6
b6y4: cjne r7,#01100000b,b6y5
    mov r7,#00100000b
    clr psw.4
    clr psw.3
    ajmp boutport6
b6y5: cjne r7,#01000000b,b6y6
    mov r7,#01100000b
    clr psw.4
    clr psw.3
    ajmp boutport6
b6y6: cjne r7,#11000000b,b6y7
    mov r7,#01000000b
    clr psw.4
    clr psw.3
    ajmp boutport6
b6y7: cjne r7,#10000000b,b6y8
    mov r7,#11000000b
    clr psw.4
    clr psw.3
    ajmp boutport6
b6y8: cjne r7,#10010000b,boutport6

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้


```

mov r7,#01000000b          setb psw.3
clr psw.4                  mov r6,#bxstep8
clr psw.3                  clr psw.4
ajmp boutport7            clr psw.3
b7y7: cjne r7,#10000000b,b7y8
mov r7,#11000000b          bcky8: cjne r6,#0,bdecystep8
clr psw.4                  cjne r7,#0,bset8y200
clr psw.3                  nop
ajmp boutport7            jmp boutport8
b7y8: cjne r7,#10010000b,boutport7  bset8y200: dec r7
mov r7,#10000000b          mov r6,#devide
clr psw.4                  bdecystep8: dec r6
clr psw.3
bcoutport7: lcall outport  setb psw.4
                                setb psw.3
bckfinish8: cjne r4,#0,bstep8  cjne r7,#00010000b,b8y2
                                mov r7,#10010000b
                                clr psw.4
                                clr psw.3
                                ljmp boutport8
                                b8y2: cjne r7,#00110000b,b8y3
                                mov r7,#00010000b
                                clr psw.4
                                clr psw.3
                                jmp bcky8
                                b8y3: cjne r7,#00100000b,b8y4
                                mov r7,#00110000b
                                clr psw.4
                                clr psw.3
                                ljmp boutport8
                                b8y4: cjne r7,#01100000b,b8y5
bstep8: nop
bckx8: cjne r4,#0,bdecxstep8
                                cjne r5,#0,bset8x200
                                nop
                                jmp bcky8
bset8x200: dec r5
                                mov r4,#devide
bdecxstep8: dec r4
                                setb psw.4

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

mov r7,#00100000b
clr psw.4
clr psw.3
ajmp boutport8
b8y5: cjne r7,#01000000b,b8y6
mov r7,#01100000b
clr psw.4
clr psw.3
ajmp boutport8
b8y6: cjne r7,#11000000b,b8y7
mov r7,#01000000b
clr psw.4
clr psw.3
ajmp boutport8
b8y7: cjne r7,#10000000b,b8y8
mov r7,#11000000b
clr psw.4
clr psw.3
ajmp boutport8
b8y8: cjne r7,#10010000b,boutport8
mov r7,#10000000b
clr psw.4
clr psw.3

boutport8: lcall outport

ljmp bckfinish1

finish: setb psw.4
setb psw.3
mov r1,#200

ttt: mov pmotor,#rest
acall delay10ms
setb psw.4
setb psw.3
djnz r1,ttt
clr psw.4
clr psw.3
ljmp start

outport: setb psw.4
setb psw.3
mov a,r6
mov b,r7
orl a,b
mov pmotor,a
acall delay10ms
clr psw.4
clr psw.3
ret

getxy: mov p1,#11000011b
jnb scon.0,getxy
clr scon.0
mov a,sbuf
ret

downz: setb psw.4
clr psw.3
cjne r7,#1,nstep2
mov r4,#compn1 ;drive z for
pick up component

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

        jmp    comckz
nstep2: cjne  r7,#2,nstep3
        mov   r4,#compn2
        jmp   comckz
nstep3: cjne  r7,#3,nserr
nserr:  mov   r4,#compn3

comckz: setb  psw.4
        clr   psw.3
        djnz  r4,zdrive1
        jmp   enddownz

zdrive1: mov   portz,#zstep1
        lcall delay1ms
zdrive2: mov   portz,#zstep2
        lcall delay1ms
zdrive3: mov   portz,#zstep3
        lcall delay1ms
zdrive4: mov   portz,#zstep4
        lcall delay1ms
        jmp   comckz
enddownz: mov  portz,#restz
        ret

        mov   r4,#compn2
        jmp   bcomckz
znstep3: cjne  r7,#3,znserr
znserr:  mov   r4,#compn3

bcomckz: setb  psw.4
        clr   psw.3
        djnz  r4,bzdrive1
        jmp   endupz

bzdrive1: mov   portz,#bzstep2
        lcall delay1ms
bzdrive2: mov   portz,#bzstep3
        lcall delay1ms
bzdrive3: mov   portz,#bzstep4
        lcall delay1ms
bxdrive4: mov   portz,#bzstep1
        lcall delay1ms
        jmp   bcomckz
endupz:  mov   portz,#restz
        ret

        delay1s: clr  psw.4
                setb psw.4
                mov  r5,#20
l3:  mov  r6,#200
l2:  mov  r7,#200
l1:  nop
        djnz r7,l1
        djnz r6,l2
        djnz r5,l3

        pick up component
        jmp   bcomckz
znstep2: cjne  r7,#2,znstep3

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

clr psw.4
clr psw.3
ret

delay10ms: setb psw.4
            setb psw.3
            mov r4,#7 ;7
setvr5: mov r5,#100
loop: nop
      djnz r5,loop
      djnz r4,setvr5
      clr psw.4
      clr psw.3
      ret
error: mov p1,#00011000b
finishend: nop

endd: mov p1,#11111111b
      acall delay1s
      acall delay1s
      mov pmotor,#rest
      mov portz,#restz
      ljmp newic

end

```


เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

ผลการทดลองและสรุปผลการทดลอง

5.1 ผลการทดลอง

จากระบบการทำงานของเครื่องที่ต้องการศึกษาตามที่ได้ทำการออกแบบไว้ คือ สามารถดูดและวางอุปกรณ์ตามตำแหน่งที่ได้ป้อนค่าทางคอมพิวเตอร์ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งในการทดลองผู้จัดทำได้ทำการทดลองในส่วนของแกน X และแกน Y ก่อนที่จะไปทดสอบการทำงานในช่วงขณะการวางและการดูดอุปกรณ์ของทางแกน Z จากนั้นจึงทำการทดลองร่วมกันทั้งระบบซึ่งได้ผลการทดลองดังนี้

5.1.1 ผลการทดลองส่วนของแกน X และแกน Y

ในการทดลองนี้ได้มุ่งเน้นไปที่การทดสอบเกี่ยวกับการขับเคลื่อนไปยังพิกัดที่ต้องการได้ถูกต้องและแม่นยำของแกน X และแกน Y และการหาระยะทางต่อสเตปของมอเตอร์ในแต่ละแกน โดยผลการทดลองได้แสดงในตารางที่ 5.1 และ 5.2 ดังนี้

จำนวนสเตปของมอเตอร์ (สเตป)	ระยะทางที่วัดได้ (มิลลิเมตร)	จำนวนสเตปของมอเตอร์ (สเตป)	ระยะทางที่วัดได้ (มิลลิเมตร)
100	7.8	1100	85.8
200	15.1	1200	93.5
300	22.5	1300	101.3
400	30.8	1400	109.2
500	38.5	1500	116.4
600	46.5	1600	124.8
700	54.6	1700	133.0
800	62.5	1800	140.7
900	70.5	1900	148.3
1000	78.0	2000	156.0

ตารางที่ 5.1 แสดงผลการทดลองการหาระยะทางต่อสเตปของมอเตอร์แกน X

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวนสเตปของมอเตอร์ (สเตป)	ระยะทางที่วัดได้ (มิลลิเมตร)	จำนวนสเตปของมอเตอร์ (สเตป)	ระยะทางที่วัดได้ (มิลลิเมตร)
50	10.0	450	86.5
100	19.7	500	96.0
150	29.3	550	106.0
200	38.8	600	114.3
250	48.3	650	123.5
300	58.0	700	133.3
350	67.0	750	142.3
400	76.5	800	152.8

ตารางที่ 5.2 แสดงการหาระยะทางต่อสเตปของมอเตอร์แกน Y

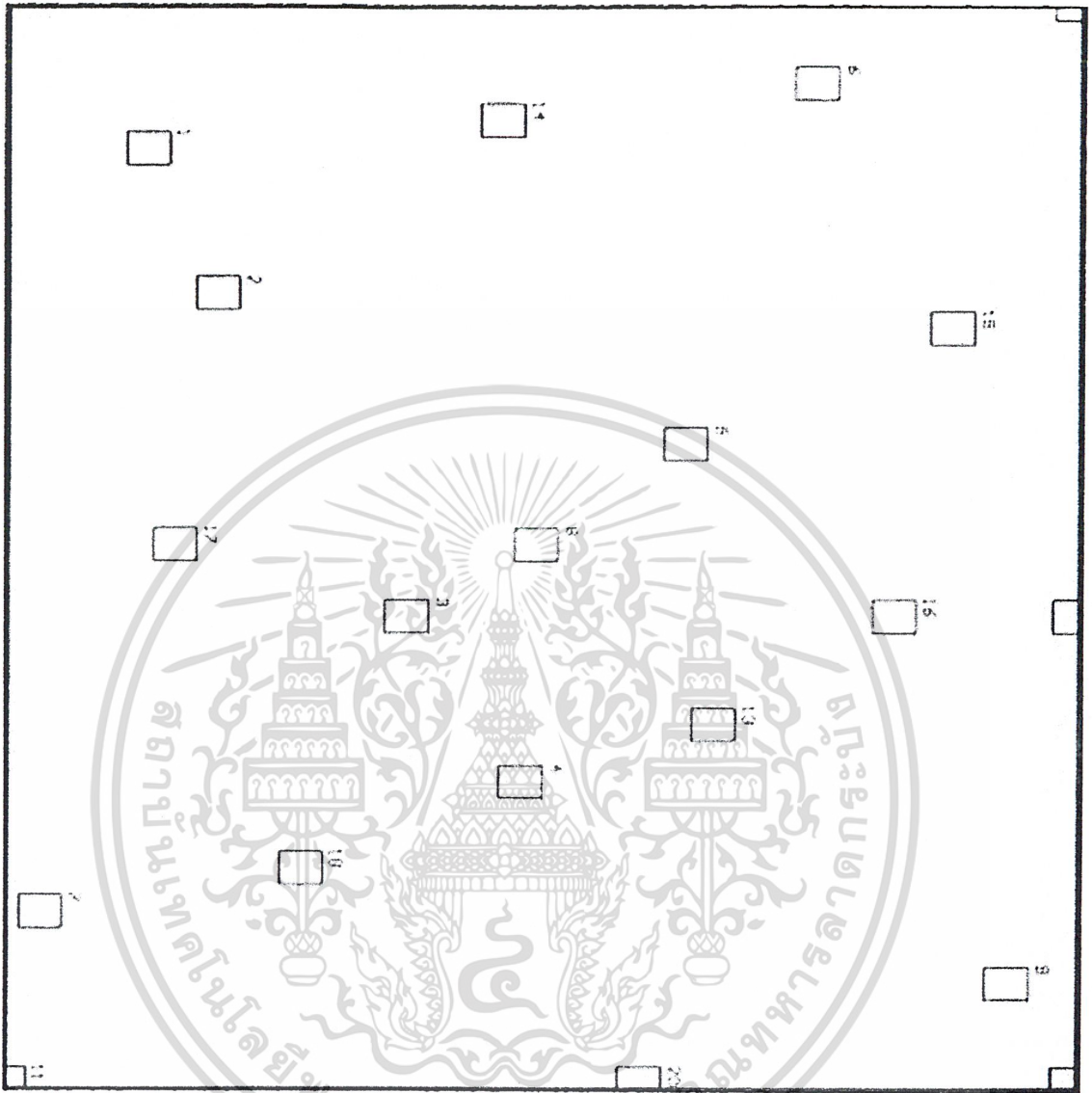
จากข้อมูลในตารางทั้ง 2 ข้างต้น ทำให้เราสามารถหาค่าระยะทางต่อสเตปการหมุนของมอเตอร์ในแต่ละโคจรประมาณ โดยค่าที่ได้นั้นจะอยู่ในหน่วยของมิลลิเมตร ซึ่งค่าดังกล่าวมีค่าดังต่อไปนี้ ระยะทางต่อสเตปการหมุนของมอเตอร์แกน X มีค่าประมาณ 0.0776 มิลลิเมตร

ระยะทางต่อสเตปการหมุนของมอเตอร์แกน Y มีค่าประมาณ 0.1915 มิลลิเมตร โดยค่าดังกล่าวข้างต้นเมื่อนำไปหารค่าระยะทางที่ต้องการจะเคลื่อนที่ไปจะทำให้ได้จำนวนรอบการหมุนของสเตปปีงมอเตอร์ของแต่ละแกน ทำให้การทำงานการตั้งการง่ายขึ้นในส่วนของการส่งค่าทางพอร์ตอนุกรมและการควบคุมสเตปปีงมอเตอร์ของไมโครคอนโทรลเลอร์

แต่พบว่าค่าระยะทางที่ได้จากมอเตอร์ในแกน Y นั้นมักจะมีผิดพลาดอยู่บ่อยครั้ง ทางผู้จัดทำได้ทำการแก้ไขไปบ้างบางส่วนแล้วแต่ที่ได้นั้นก็ยังมีคลาดเคลื่อนในเกณฑ์ที่ยอมรับได้อยู่บ้าง ซึ่งสาเหตุนั้นผู้จัดทำโครงการคิดว่าน่าจะเกิดจากความผิดพลาดที่เกิดมาจากทางส่วนของโครงสร้างของตัวเครื่องที่ออกแบบได้ไม่ละเอียดนัก แต่ในส่วนของการโปรแกรมควบคุมการทำงาน และการรับส่งค่าทางพอร์ตอนุกรมนั้นทำได้ดีเป็นที่น่าพอใจ

5.1.2 ผลการทดลองในส่วนการดูและวางอุปกรณ์

ในการทดลองนี้ได้มุ่งเน้นไปที่การดูตัวอุปกรณ์ ณ ตำแหน่งที่ตัวอุปกรณ์วางอยู่ (โดยตำแหน่งที่วางนั้นกำหนดตายตัว) ไปวาง ณ ตำแหน่งที่เราป้อนค่าจากคอมพิวเตอร์ผ่านทางพอร์ตอนุกรมได้ ดังนั้นจึงได้ออกแบบจุดที่จะวางตัวอุปกรณ์ไว้ดังในภาพที่ 5.1 ดังนี้

ภาพที่ 5.1 แสดงแบบการวางตัวอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง

ในการทดลองนี้เราได้กำหนดขนาดของตัวอุปกรณ์ไว้แน่นอน และได้ทำการทดลองวางตัวอุปกรณ์ ในการวางนั้นได้กำหนดจำนวนตัวอุปกรณ์ไว้ 10 ตัว เพื่อง่ายต่อการควบคุม ในการวางในแต่ละครั้ง ซึ่งมีผลการทดลองดังนี้

จากการทดลองใดผลออกมาเป็นที่พอใจได้ คือการดูตัวอุปกรณ์ของเครื่องนั้นทำได้ในระดับที่น่าพอใจ โดยเครื่องสามารถมาดูตัวอุปกรณ์ยังตำแหน่งที่เราวางตัวอุปกรณ์ไว้ได้ แต่ในตัวอุปกรณ์ตัวต่างๆของการวางในแต่ละครั้งมักจะมีผลคลาดเคลื่อนอยู่บ้าง ส่วนในส่วนของการไปวางยังตำแหน่งที่ต้องการนั้นก็ทำได้ในระดับที่น่าพอใจเช่นกัน คือเครื่องสามารถนำไปวางใน

ตำแหน่งที่ต้องการได้โดยมีความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% ซึ่งเกิดมาจากความแรงของการเคลื่อนที่ในแกน Y และความคลาดเคลื่อนของคาน โครงสร้างของแกน Y

5.2 สรุปผลการทดลอง

จากผลการทดลองและการสร้างเครื่องต้นแบบในการวางตัวอุปกรณ์เครื่องนี้ทำให้ผู้ทำโครงการได้ทราบถึงปัญหาพื้นฐานของการทำงานของเครื่อง ไม่ว่าจะเป็นการส่งค่าจากทางคอมพิวเตอร์ผ่านทางพอร์ตอนุกรม การเขียนโปรแกรมควบคุมการทำงานของสเตปป์มอเตอร์และระบบ การหาระยะต่อสเตปป์ที่ถูกต้อง ขั้นตอนการคูตัวอุปกรณ์ ขั้นตอนการวางตัวอุปกรณ์ แม้จะระหว่างเคลื่อนที่จากตำแหน่งมายังตำแหน่งวาง โดยปัญหาส่วนใหญ่จะเกิดจากความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากทางด้าน โครงสร้างของตัวเครื่องที่ได้รับการออกแบบแบบธรรมดาๆ ที่ให้พอทำงานได้ ซึ่งไม่ได้คำนวณทางโครงสร้างโดยละเอียดนัก

อีกทั้งขีดจำกัดทางด้านราคาต่างๆเพื่อเข้ามาเป็นข้อมูลก็ล้วนมีการประมาณเข้าไปอยู่ด้วยทั้งสิ้น จึงทำให้ค่าที่ใช้ในการควบคุมนั้นไม่ใช่ค่าที่ถูกต้อง 100% ส่งผลให้การทำงานเกิดความคลาดเคลื่อนอยู่บ้างแต่ก็เป็นผลที่อมรับได้ เนื่องจากค่าส่วนใหญ่ได้มาจากการหาค่าเฉลี่ย อย่างเช่นการทดลองหาระยะทางต่อสเตปป์ของมอเตอร์ในแต่ละแกน เป็นต้น

โดยสรุปคือเครื่องสามารถทำงานได้ในระดับที่น่าพอใจ จะมีความคลาดเคลื่อนหลักๆ อยู่ 2 ประการคือ ส่วนของความคลาดเคลื่อนทางด้าน โครงสร้างซึ่งสามารถแก้ไขได้โดยการออกแบบโครงสร้างให้ดี คำนวณส่วนต่างๆอย่างละเอียดถึงผลต่างที่จะเกิดจากทางด้าน โครงสร้าง และส่วนของความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากส่วนของการควบคุม ซึ่งประกอบด้วยเรื่องของระยะทางที่แน่นอนของมอเตอร์ในแต่ละรอบการหมุน และการควบคุมขณะนำตัวอุปกรณ์ไปวางซึ่งจากผลการทดลองเห็นได้ชัดเจนว่าที่เครื่องไม่สามารถวางตัวอุปกรณ์ให้ลงไปตรงๆได้เพราะเกิดจากความคลาดเคลื่อนทั้งในขณะที่คูตัวอุปกรณ์ด้วย Solenoid และขณะนำตัวอุปกรณ์ไปวาง แนวางในการแก้ไขตรงส่วนนี้ผู้ทำโครงการคิดว่าควรเขียน โปรแกรมควบคุมการเคลื่อนของแกนให้ราบเรียบมากขึ้นเพื่อไม่ให้มีการกระชากขณะนำตัวอุปกรณ์ไปวาง ในส่วนหัวคูดนั้นคิดว่าควรมีขนาดเล็กกว่าตัวอุปกรณ์เพื่อจะได้คูตัวอุปกรณ์ได้สะดวกและละเอียดขึ้น และควรมีส่วนตรวจจับก่อนวางอีกทีเพื่อมีการเคลื่อนของตัวอุปกรณ์ โดยตัวหัวคูดควรสามารถหมุนได้อย่างน้อย 180 องศา เพื่อปรับแนวของตัวอุปกรณ์ที่เคลื่อน ไปให้ถูกต้อง

กิติกรรมประกาศ

รายงานฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดีด้วยคำแนะนำ และคำปรึกษาที่มีค่า เกี่ยวกับการทำงานของไมโครคอนโทรลเลอร์ หลักการทำงานของสเตปปีงมอเตอร์และคำแนะนำ ในการออกแบบโครงสร้างของตัวเครื่องจากอาจารย์พลศาสตร์ เลิศประเสริฐ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ ปรึกษาในการทำโครงการนี้ ผู้จัดทำได้รู้สึกซาบซึ้งในความอนุเคราะห์จากท่าน และขอกราบ ขอบพระคุณอย่างสูง

อีกทั้งขอขอบคุณทางภาควิชาเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการ ทำงานทางด้านโครงสร้าง และเครื่องมือเครื่องใช้ในภายห้องปฏิบัติการของภาค รวมทั้งรุ่นพี่ และ เพื่อนๆทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำ ตลอดจนอุปกรณ์ต่างๆ จนทำให้โครงการนี้ สามารถเสร็จสมบูรณ์ได้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงได้จากรายงานฉบับนี้ ผู้จัดทำขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า, ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

ชัยวัฒน์ ลิ้มพรจิตรวิไล . เรียนรู้และปฏิบัติการใช้งานไมโครคอนโทรลเลอร์ MCS-51 , อิน โนเวทีฟ เอ็กซ์เพอริเมนต์ กรุงเทพฯ , 2539

สุนทร วิฑูสุพจน์ . การโปรแกรมภาษาแอสเซมบลีของไมโครคอนโทรลเลอร์ตระกูล 8051 , ซีเอ็ดดูเคชั่น , กรุงเทพฯ , 2537

รวมโครงการอิเล็กทรอนิกส์ ไมโครคอมพิวเตอร์ , ซีเอ็ดดูเคชั่น , กรุงเทพฯ , 2539

Motion Control System , Parker Motion & Control , กรุงเทพฯ , 2543

กฤษดา ใจเย็น . เรียนรู้และปฏิบัติการเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์กับอุปกรณ์ภายนอกผ่านพอร์ตอนุกรม , อิน โนเวทีฟเอ็กซ์เพอริเมนต์ กรุงเทพฯ , 2539

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้